

POKOJ i DOBRO

4/2020
ISSN 1664-3233

KWARTALNIK FRANCISZKAŃSKIEGO ZAKONU ŚWIECKICH

REGIONY: BIELSKO-ŻYWIECKI, CZĘSTOCHOWSKI, KATOWICKI, LUBLINIECKO-TARNOGÓRSKI, RYBNICKI

<http://fzskatowice.pl> www.fzs.info.pl

ŚWIĘTA KLARA

PATRONKA
TELEWIZJI

MODLITWA W INTENCJI KAPITUŁY GENERALNEJ

Panie, wezwałeś nas do ożywiania i prowadzenia
wspólnot FZŚ,
naucz nas słuchać Ewangelii, która mówi:
„Nie tak ma być między wami. Jeśli ktoś z was chce
być wielki, niech będzie waszym sługą.
A jeśli ktoś z was chce być pierwszy między wami,
niech się stanie waszym niewolnikiem”
(Mt 20,26-27).

Nie daj się ponieść pokusom próżności, mądrości
świata i chwały mocy.
Naucz nas żyć zgodnie z Twoją Ewangelią w świecie
w nieustannym nawracaniu,
dostosowując nasze uczucia do uczuć Jezusa
Chrystusa, który
„mając naturę Boga, nie uznał za stosowne korzystać
ze swojej równości z Bogiem,
lecz ogołocił siebie samego, przyjmując postać sługi...”
(Flp 2,6-7).

Niech nasza chwała polega na byciu robotnikami
w odnowie Kościoła na wzór Franciszka z Asyżu,
przynosząc pokój światu zranionemu przez ambicję
władzy i pieniędzy,
pogardę życia i kłótnie,
gdzie dominuje siła broni i niepohamowana ambicja,
zamiast mocy miłości i bezinteresownej służby.

Kochający i miłosierny Ojciec, w tych trudnych czasach
pandemii COVID-19, która dotknęła ludzkość,
błagamy Cię o uzdrowienie chorych,
oświecenie i środki dla tych, którzy się nimi opiekują,
pocieszenie dla wszystkich, którzy opłakują zmarłych,
i życie wieczne dla zmarłych.
Zaszczep w sercach przywódców politycznych
współczucie i troskę o ludzi,
którzy są dotknięci przez pandemię
w jakikolwiek sposób,
oraz mądrość znajdowania odpowiednich rozwiązań
dla dobra wszystkich.

Niech błogosławieństwo i ochrona naszego ojca
św. Franciszka
oraz nasi patronowie – św. Elżbieta i św. Ludwik
będą obecni na naszej Kapitułce Generalnej,
aby nasze wspólnoty mogły być pośrodku świata
zaczynem autentycznej ewangelicznej wspólnoty.
Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen!

**Ordo
Franciscanus
Saecularis**

XVI GENERAL CHAPTER AND VII ELECTIVE CHAPTER
Animate and guide with servant leadership
November 13-21, 2021

Logo zawiera symbol przywódcy sługi, który wspiera innych i który nie jest ponad braćmi, ale znajduje się na najniższym miejscu, obejmując braci i pomagając im wznieść się wyżej. Punktem centralnym i celem jest wypełnienie powołania, co symbolizuje Tau.

***A oto Ja jestem z wami zawsze,
aż do skończenia świata (Mt 28,20).***

**Jezus jest z nami każdego dnia.
On nie tylko BYŁ z nami i BĘDZIE,
ale JEST teraz z nami.
(z listu Ministra Generalnego FZŚ)**

**Święta Narodzenia Pańskiego
przypominają nam o wejściu Syna
Bożego w historię ludzkości.
Oby znalazł On miejsce
w sercu każdego z nas.
Pokoju i błogosławieństwa
Nowonarodzonego
życzy redakcja**

DRODZY CZYTELNICY

Kiedy zamykamy ten numer kwartalnika, trwa właśnie druga, wzmożona fala epidemii koronawirusa. Ufamy, że gazetkę mimo obowiązywania kolejnych obostrzeń uda się rozprowadzić i dotrze ona do czytelników na... święta Bożego Narodzenia. Tym razem świąteczny temat „reprezentuje” św. Klara z Asyżu. Właśnie jej widzenie w bożonarodzeniową noc wpłynęło na decyzję o wybraniu jej na patronkę telewizji. Dzięki transmisjom telewizyjnym podczas epidemii koronawirusa, w czasie gdy ograniczona była i jest liczba wiernych na liturgii w kościołach, dzięki dyspensie biskupów możliwe stało się spełnienie obowiązku uczestnictwa w Mszy św. niedzielnej, jak również śledzenie innych wydarzeń religijnych.

W czasie tych wszystkich różnych ograniczeń nasze życie skupia się bardziej na przebywaniu w domu. Jak zrozumieć tę wymuszoną samotność? Choć trochę pomoże nam w tym artykuł mówiący o samotności jako... jednym z aspektów życia duchowego.

W naszych stałych cyklach odsłona kolejnego, piątego napomnienia św. Franciszka. Przed nami, od pierwszej niedzieli Adwentu, drugi rok programu duszpasterskiego poświęconego Eucharystii, którą to tematykę kontynuujemy. Ponadto informujemy o dwóch dokumentach papieża Franciszka: o nowej encyklice poświęconej braterstwu i przyjaźni społecznej *Fratelli tutti* oraz o liście *Aperuit illis* ustanawiającym Niedzielę Słowa Bożego, którą w styczniu 2021 roku będziemy obchodzić po raz drugi.

W naszym zakonie w roku 2021 przypada jubileusz 800-lecia *Memoriale propositi*, pierwszego dokumentu opisującego formę życia „braci pokutujących mieszkających we własnych domach”, i w związku z tym świętujemy 800. rocznicę powstania III Zakonu św. Franciszka. Także w roku 2021, w listopadzie, odbędzie się XVI Kapituła Ogólna i VII Kapituła Wyborcza FZS (przełożona z powodu pandemii z br.), która zakończy obchody tego jubileuszowego roku. Z tej okazji prezentujemy słowo ministra generalnego br. Tibora Kausera oraz komunikat przełożonej narodowej FZS s. Emilii Nogaj. Odnoszą się w nich również do obecnej, trudnej sytuacji, w której funkcjonujemy. Poza tym w numerze znalazły się informacje z tych wydarzeń w naszych wspólnotach, które udało się zrealizować...

Informujemy również, że sytuacja epidemiczna – zarówno obecna, jak i wiosną przyszłego roku – może wpłynąć na edycję kwartalnika (główny powód to trudności z jego rozprowadzeniem). Może się zdarzyć, że kolejny raz ukaże się on w podwójnej numeracji (w czerwcu).

redakcja

UWAGA: Redakcja uprzejmie prosi, by **nie przysyłać wiadomości czy tekstów pocztą tradycyjną na adres drukarni**. W starszych numerach kwartalnika można znaleźć adres do korespondencji lub zwrócić się o takowy do przełożonej(-ego) regionu. Informuje się, że każdy numer gazetki jest gotowy na końcowe dni miesiący: lutego – nr 1 (na marzec), maja – nr 2 (na czerwiec), sierpnia – nr 3 (na wrzesień), listopada – nr 4 (na grudzień). W związku z tym **prosimy nie dzwonić do drukarni** z pytaniem, czy jest już kwartalnik lub kiedy się ukaże.

Redakcja:

Rada Regionalna FZS Region Katowicki
Przełożona s. Julia Niemiec

Zespół redakcyjny: s. Julia Niemiec,
s. Bożena Karkoszka, o. Maksymilian
Brylowski OFM, **zdjęcia red.** s. Leokadia Puto

Współpraca: s. Aleksandra Gruszka

Redakcja i korekta: s. Maria Pietyra

Konsultacja: o. Ariel Kucia OFM

Materiały do kwartalnika prosimy przysyłać na e-mail: miriamkorpida@gmail.com

Konto FZS Regionu Katowice:

Bank Zachodni WBK
34 1090 1779 0000 0001 3628 7622

**Za zgodą Ministra Prowincjalnego
Prowincji Wniebowzięcia NMP
w Katowicach-Panewnikach
Do użytku wewnętrznego FZS**

*Zdjęcia nieopisane pochodzą z zasobów
redakcji i wspólnot FZS*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adiustacji tekstów
oraz zmiany tytułów.*

DTP i druk:

FPR „MACGRAF”
40-719 Katowice, ul. Zadole 35
www.macgraf.pl

W NUMERZE

Pisma św. Franciszka

4 *Napomnienie 5.* – Nikt nie powinien unosić się pychą, lecz niech chlubi się w krzyżu Pańskim

Pokora i chlubienie się
w krzyżu Pańskim

W nurcie formacji

6 Samotność jako jeden z aspektów życia duchowego

8 O Eucharystii w *Testamencie* św. Franciszka

9 Zgromadzeni na świętej wieczerzy – II rok programu duszpasterskiego poświęconego Eucharystii

Aktualności

11 Święta Klara – patronka telewizji

13 Kalendarz liturgiczny

Niedziela Słowa Bożego

15 Nowa encyklika papieża Franciszka *Fratelli tutti*

Wydarzenia – informacje

– komunikaty

17 List Ministra Generalnego FZS

18 Komunikat Przełożonej Narodowej FZS

19 Papieskie intencje misyjne na rok 2021

Terminy rekolekcji i szkoleń

Z życia wspólnot regionów

ss. 38–45

27 Odeszli do Pana

29 Wieści od Rycerzy św. Franciszka

Materiały do kwartalnika prosimy nadsyłać do redakcji na bieżąco z aktualnych wydarzeń lub najpóźniej **do połowy stycznia** lub **do połowy kwietnia 2021** roku. (Cykl produkcyjny naszego pisma trwa ok. 6 tygodni).

NAPOMNIENIE 5. – NIKT NIE POWINIEN UNOSIĆ SIĘ PYCHĄ, LECZ NIECH CHLUBI SIĘ W KRZYŻU PAŃSKIM

„Człowieku, zastanów się, do jak wysokiej godności podniósł cię Pan Bóg, bo stworzył cię i ukształtował według ciała *na obraz* umiłowanego Syna swego i *na podobieństwo* według ducha (por. Rdz 1,26). I wszystkie stworzenia, które są pod niebem, służą na swój sposób swemu Stwórcy, uznają Go i słuchają lepiej niż ty. I nawet złe duchy nie ukrzyżowały Go, lecz to ty wraz z nimi ukrzyżowałeś Go i krzyżujesz nadal przez upodobanie w wadach i grzechach.

Z czego więc możesz się chlubić? Choćbyś bowiem był tak bystry i mądry, że posiadałbyś *wszelką wiedzę* (por. 1 Kor 13,2) i umiał wyjaśniać wszystkie rodzaje *języków* (por. 1 Kor 12,10.28) i badać wnikliwie tajemnice niebieskie, nie możesz się chlubić tym wszystkim; bo jeden szatan poznał rzeczy niebieskie i teraz zna sprawy ziemskie lepiej niż wszyscy ludzie, chociaż mógłby być jakiś człowiek, który otrzymałby od Pana szczególne poznanie najwyższej mądrości. Tak samo, gdybyś był piękniejszy i bogatszy od wszystkich i gdybyś nawet cuda czynił, tak że wyrzucałbyś złe duchy, wszystko to zwraca się przeciwko tobie i nie należy do ciebie, i nie możesz się tym wcale chlubić. Lecz w tym możemy się chlubić: w słabościach naszych (por. 2 Kor 12,5) i w codziennym dźwiganiu świętego krzyża Pana naszego Jezusa Chrystusa (por. Łk 14,27)“.

POKORA

Człowiek, posiadając naturę cielesną, nie jest jednak tylko zbiorem zmysłów, popędów czy odruchów. Tylko on posiada zdolność autodeterminacji, tylko on posiada wolną wolę, która jest w stanie porządkować w nim to, co jest cielesne. Wolna wola sprawia, że człowiek jest odpowiedzialny za swoje czyny, ponieważ są one jego wyborem.

Wreszcie to, co szczególnie wyznosi naturę człowieka – dar życia nadprzyrodzonego, jakie nosi w sobie. Każde stworzenie jest jakimś odbiciem czy śladem Stwórcy. Jednak człowiek jest najdoskonalszym odbiciem Stwórcy, ponieważ nosi w sobie duszę nieśmiertelną. Ona jest żywą i autentyczną obecnością Boga w człowieku. Tylko człowiek może nosić w sobie Boga, ponieważ tylko on ma duszę nieśmiertelną. Dusza to nic innego jak zadatek nieskończoności i wieczności mieszkający w każdym człowieku. Dusza ludzka jest nieśmiertelna, to znaczy, że nie podlega prawu przemijania czy rozkładu.

Dalej w napomnieniu Biedaczyna użył bardzo mocnych słów skierowanych pod adresem człowieka: *I wszystkie stworzenia, które są pod niebem, służą na swój sposób swemu Stwórcy, uznają Go i słuchają lepiej niż ty. I nawet złe duchy nie ukrzyżowały Go, lecz to ty wraz z nimi ukrzyżowałeś Go i krzyżu-*

jesz nadal przez upodobanie w wadach i grzechach.

Mieć upodobanie w wadach i grzechach to nic innego jak sprzeniewierzyć się swojej naturze stworzonej na obraz i podobieństwo Jezusa. Grzech jest czymś, co nie należy do natury, pomimo tego że przydarza się człowiekowi bardzo często. Jest on zawsze zaprzeczeniem tego, co Boże i ludzkie w człowieku. Grzechu nigdy nie można uznać jako czegoś zwyczajnego, on zawsze musi być dla nas czymś bolesnym. Pomimo naszej słabości nigdy nie powinniśmy zgodzić się na obecność grzechu w naszym życiu. Właśnie ta zgoda jest tym, co najbardziej boli Boga. Póki człowiek zmagą się ze sobą, oczyszcza się przez sakrament pokuty, tak długo kocha. Bowiem walka z grzechem jest oznaką miłości Boga i siebie samego.

Być pokornym to znaczy umieć uznać swoją grzeszność, a nie wypierać się jej. Jest czymś zawsze niepokojącym, jeśli ktoś uważa, że jest bez grzechu. Święty Franciszek uważał się za największego grzesznika na ziemi, pomimo że doszedł do ogromnej świętości. Obserwując życie, możemy często zauważyć, że najwięksi grzesznicy uważają się za niewinnych, zaś święci rozpoznają w sobie wielkich grzeszników.

Na początku 5. napomnienia św. Franciszek wzywa do refleksji: *człowieku zastanów się, do jak wysokiej godności podniósł cię Pan Bóg*. Ta godność, według Biedaczyny, ma swoje źródło w tym, że człowiek został stworzony i ukształtowany na wzór Jezusa Chrystusa.

Człowiek jest koroną wszelkiego stworzenia, które przewyższa w sposób nieskończony. To w nim łączą się duch i materia, tworząc organizm przewyższający wszystkie inne. Żadne zwierzę nie może równać się z człowiekiem. To człowiek obdarzony jest rozumem i zdolnością do myślenia abstrakcyjnego, tylko on tworzy kulturę i jest świadomy swojej historii.

SAMOTNOŚĆ JAKO JEDEN Z ASPEKTÓW ŻYCIA DUCHOWEGO

Wstęp

Ta konferencja ma na celu przybliżenie ważnego aspektu naszego życia duchowego. Jak większość ludzi doświadczamy czasami uczucia osamotnienia i samotności. Pragnę zaznaczyć, że są to dwa różne stany naszej psychiki, często jednak mylnie z sobą utożsamiane. Przejawy i skutki osamotnienia są bardzo często przypisywane niesłusznie samotności. Różnice między tymi dwoma stanami polegają na tym, że osamotnienie jest brakiem kontaktu z innymi ludźmi oraz z sobą samym. Samotność natomiast jest wyłącznym przebywaniem z sobą samym, jest koncentracją uwagi wyłącznie na sprawach swojego wewnętrznego świata, który bezpośrednio jest dla nikogo innego niedostępny.

Osamotnienie jest uświadomieniem sobie, czasami bardzo subiektywnym, nie zawsze słusznym, że mój czas jest bez treści, jest tylko przemijaniem, bezsensu, pustką. Lęk przed osamotnieniem jest lękiem przed tym osta-

tecznym milczeniem, jakim jest śmierć, która jest brakiem komunikowania się z innymi ludźmi i z sobą samym. Osamotnienie może więc być także wynikiem niemożności schronienia się w samotności swojego wewnętrznego świata, szczególnie gdy nie nauczyliśmy się żyć i działać w tym naszym wewnętrznym świecie. Są osoby żyjące tylko w świecie zewnętrznym rzeczy i innych ludzi. Nie budując nowego świata wewnętrznego, skazujemy się na duże zaangażowanie w świat zewnętrzny albo na pustkę przemijania w czasie, bez treści, pozostawiając go w wolnej grze popędów, odczuć, rutyny, czynności zautomatyzowanych, bezwiednego istnienia.

Uczeni przyjmujący tezę, że człowiek z istoty swojej jest istotą społeczną, twierdzą, że staje się on człowiekiem szczególnie przez wzajemne relacje z innymi, a gdy pozbawiony zostanie tych oddziaływań, traci cechy człowieczeństwa. Człowiek rozumny powinien rozwijać obydwa światy, tj. zewnętrzny i wewnętrzny, i musi pa-

miętać, że nie może istnieć sam, jesteśmy złączeni bowiem w różnoraki sposób. Jeżeli koncentruje się on tylko na działaniach w świecie zewnętrznym, wchodzi w świat pustki, bezsensu. Osamotnienie, które odczuwa, może wynikać z niedorozwoju świata wewnętrznego, z braku porządku, hierarchii wartości. Porządek zewnętrzny, który wytworzył tylko dla siebie samego, niezgodny z rytmem własnego istnienia, nie wnosi spokoju i ładu do wnętrza.

Gdzie szukać źródeł osamotnienia? Krytycy współczesnej cywilizacji konsumpcyjnej podkreślają konsekwencje z niej wynikające. Konsekwencją postaw konsumpcyjnych jest człowiek zewnątrz sterowany, który jest jedną z postaci człowieka stworzonego przez cywilizację masowości, produkcji, konsumpcji, masowego przekazu informacji i treści wypełniających świat zewnętrzny. Zaniedbanie świata wewnętrznego wynika z typu wychowania, z realizacji koncepcji człowieczeństwa jako zespołu cech społecznych; wynika z dążenia przystosowania się do świata zewnętrznego, ułatwiającego życie i działanie, sukcesy mierzone kryteriami zamkniętego środowiska.

Do osamotnienia w nieuchronny sposób popycha ludzki, nierozumny egoizm, pragnący gromadzić rzeczy tylko dla siebie, izolować się od ludzi w wyłącznym posiadaniu dóbr materialnych, wartości kulturalnych. Mieć dla siebie, nie dzielić się z nikim. Wtedy wewnętrzna pustka zostaje spotęgowana bezsensu posiadanych rzeczy, gdy nie stają się już podporą pozycji, władzy, siły, szczególnie po zniknięciu układu społecznego związanego z pozycją życiową. Istnieją dwie możliwości uniknięcia pułapek takiego egoizmu – zapewnienie sobie pomocy innych

Dał mi Pan i daje tak wielkie zaufanie do kapłanów, którzy żyją według zasad świętego Kościoła Rzymskiego ze względu na ich godność kapłańską (...) I postępuję tak, ponieważ na tym świecie nie widzę niczego wzrokiem cielesnym z Najwyższego Syna Bożego, tylko Jego Najświętsze Ciało i Najświętszą Krew, które oni przyjmują i oni tylko innym udzielają. I pragnę, aby te najświętsze tajemnice były ponad wszystko czczone, uwielbiane i umieszczane w godnych miejscach (Testament, 6-11).

O EUCHARYSTII W *TESTAMENCIE* ŚW. FRANCISZKA

Święty Franciszek w swoim *Testamencie* dotyka również tematu Eucharystii. Wiedział doskonale, że nie ma Kościoła bez Eucharystii, a teź nie ma bez kapłaństwa. Tak więc jego nadzwyczajny stosunek do kapłanów znajduje swoją kontynuację w relacji do Eucharystii.

Bardzo osobiste jest wyznanie Biedaczyny, w którym tłumaczy swoją pobożność: *na tym świecie nie widzę niczego wzrokiem cielesnym z Najwyższego Syna Bożego, tylko Jego Najświętsze Ciało i Najświętszą Krew*. Jest to wyznanie wiary, które potwierdza centralną pozycję, jaką w jego życiu zajmowała Eucharystia. Nic w Kościele nie przedstawiało dla Biedaczyny takiej wartości jak Eucharystia. Tylko w niej i przez nią mógł on widzieć, dotykać i przyjmować swego Zbawiciela.

Jakie były źródła tak szczególnej wiary św. Franciszka w Eucharystię? Niewątpliwie były one podwójne: biblijne i kościelne.

Wiemy, że dla św. Franciszka słowa Jezusa, czyli Ewangelia, nigdy nie były tylko jakąś teorią, ale słowem żywym i realnym. Biedaczyna, medytując słowa Jezusa o Chlebie Żywym, a także

scenę ustanowienia Eucharystii w Wieczerniku, odkrył, że to wszystko jest zawarte w tajemnicy Eucharystii. Słowa Nowego Testamentu stawały się dla niego czymś żywym i realnym, wobec czego nie mógł pozostać obojętny.

Eucharystia miała dla św. Franciszka dwa wymiary: adoracyjny i ofiarny. Adoracja Eucharystii była dla niego jakby szczytem pobożności. W niej był najbliżej Boga, którego tak kochał. Dzieliła go od Niego jedynie postać kawałka białego chleba. Nie może więc dziwić, że jak tylko było to możliwe, adorował

w kościołach Najświętszy Sakrament. Nie tylko sam adorował, ale radził i polecał to czynić innym.

Adoracja Najświętszego Sakramentu prowadziła Biedaczynę do jego jak najpełniejszego uczestnictwa we Mszy Świętej. Nie mógł wyjść Biedaczyna z podziwu nad miłością Boga, że Ten, którego adorował, dawał się jako pokarm. Dlatego dla Biedaczyny adoracja była zawsze prostą drogą do gorliwego uczestnictwa we Mszy Świętej. Słowa Jezusa, że kto spożywa Jego Ciało i pije Jego Krew ma życie na wieki, nie były dla Biedaczyny teorią, ale codzienną praktyką. On, który był ożywiony niezwykłym pragnieniem Boga i wieczności, właśnie przez uczestnictwo we Mszy św. znajdował choć częściowe

spełnienie swoich pragnień. To on, powtarzając słowa Jezusa, uroczyście deklarował w swoim *Liście do wiernych*, że: *kto nie je Jego Ciała i nie pije Jego Krwi, nie może wejść do królestwa Bożego*.

Na czasy, w których żył i działał św. Franciszek, przypadła prawdziwa krucjata eucharystyczna, zapoczątkowana w 1215 roku przez Sobór Laterański IV. Sobór ten przypominał wiernym o obowiązku uczestnictwa we Mszy św. i przyjmowaniu Eucharystii, a także o odpowiedniej czci Jej należnej. Kolejni papieże – Innocenty III, a później Honoriusz III – wyznaczali św. Franciszkowi zadanie, aby szerzył wiarę i cześć w Eucharystię. On czynił to swoim słowem i przykładem. Nie tylko że sam adorował i przyjmował Eucharystię, ale poświęcił jej w swoich nielicznych pismach bardzo dużo miejsca.

Z powyższego fragmentu *Testamentu* wynika, jak bardzo św. Franciszek kochał Eucharystię i jak ważne miejsce zajmowała ona w jego doświadczeniu duchowym. *Testament Biedaczyny* pozostanie dla nas na zawsze jego ostatnią wolą, przekazaną nam jego duchowym synom. Warto więc w tym miejscu zapytać się o naszą osobistą relację do Eucharystii. Na ile jest ona odbiciem tego, co nam pozostało w swej ostatniej woli św. Franciszek? Chodzi tutaj nie tylko o wymiar pobożności osobistej, ale także o podkreślenie miejsca Eucharystii w naszej misji ewangelizacyjnej. Czy wobec tak wielkiego zeświecczenia nie ma potrzeby nowej krucjaty eucharystycznej, na wzór tej zapoczątkowanej przez Innocentego III, a tak owocnie podjętej przez św. Franciszka?

Określając definicję Eucharystii, nie sposób nie powołać się na cztery prawdy sformułowane przez Sobór Trydencki (1545–1563): „Ciało i Krew Chrystusa są prawdziwie, rzeczywiście i substancjalnie obecne w Eucharystii; Najświętsze Postacie są obecne w Eucharystii poprzez przeistoczenie, czyli przemianę substancji chleba w Ciało Pańskie oraz substancji wina w Krew Pańską, a widoczne po przeistoczeniu wino i krew są tylko ich postaciami; w Eucharystii pod każdą postacią znajduje się cały Chrystus; w każdej cząsteczce w jakiegokolwiek postaci eucharystycznej znajduje się Chrystus”. Obecność Chrystusa pod postaciami chleba i wina nie jest obecnością symboliczną. Zmienia się bowiem *istota* widocznych dla oka postaci, czyli coś, co je stanowi, principium, zasada. Przemiana, określona jako przeistoczenie, ma swoją podstawę w słowach samego Pana: *Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje (...) Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza...* (Mt 26,26-28). Ważne z praktycznego punktu widzenia są prawdy trzecia i czwarta. Chrystus obecny jest w pełni, cały w widocznym dla nas chlebie oraz cały w postaci wina. Poprzez symboliczny znak wpuszczenia przez kapłana kawałka Ciała Pańskiego do kielicha z Krwią Pańską, co ma swoje miejsce w czasie śpiewu *Agnus Dei*, dokonuje się zjednoczenie Ciała i Krwi, co odwołuje nas do prawdy zmartwychwstania. Od momentu konsekracji pod każdą postacią – tak chleba, jak i wina – znajduje się cały Chrystus. Czwarta prawda uspokaja wszelkie nasze niepokoje i pytania, które mogą się rodzić wobec faktu obecności Chrystusa w każdej cząsteczce – każda konsekrowana Hostia jest całym Chrystusem. Dobrze obrazuje to przykład rozbitego lustra: choć mamy wówczas do czynienia z mnóstwem elementów, w każdym możemy dostrzec całe swoje odbicie. Alegorycznie ma się rzecz z obecnością Chrystusa w każdej maleńkiej cząsteczce najświętszej Hostii i kropli Krwi Pańskiej.

Reasumując, Eucharystia to sakrament, który uobecnia w liturgicznej celebracji Kościoła osobę Jezusa Chrystusa (całego Chrystusa: Ciało, Krew, Duszę i Bóstwo) oraz Jego odkupieńczy Ofiarę w pełni paschalnej tajemnicy Jego męki, śmierci i zmartwychwstania. Msza św. nie jest jednak tylko

działaniem, które przychodzi od Boga, ale także – jak pisze J. A. Jungmann (austriacki jezuita, członek Komisji ds. reformy liturgicznej na Soborze Watykańskim II) – działaniem człowieka, który na Boże wezwanie wyrusza w drogę ze swoją ziemską ofiarą na spotkanie Stwórcy.

2. Instrukcje dotyczące materii, formy, ważności, godziwości i szafarza sakramentu

Warto, byśmy spojrzeli na czysto prawną strukturę sakramentu Eucharystii. Na ważność każdego sakramentu składa się jego materia i forma. Sakrament będący połączeniem słowa i znaku staje się wówczas działaniem samego Chrystusa, który działa w osobie szafarza. Materią sakramentu Świętej Ofiary jest chleb i wino. Kościół bardzo jasno precyzuje te pojęcia. Chleb ma być czystym chlebem pszennym, świeżo upieczonym, wykluczającym niebezpieczeństwo zepsucia. Mąka z innego zboża niż pszenica czyni materię nieważną. Podobnie zmieszanie mąki z substancją, która nie jest wodą i będzie przekraczała 33 proc. mąki, czyni materię nieważną. Mąka powinna być pieczona, nie gotowana. Do godziwości materii – nie rzutując na ważność sakramentu – wymaga się, aby chleb był prażony, nie kwaszony. Hostia nie powinna być starsza niż dwa miesiące, a renowacja Najświętszego Sakramentu (np. w monstrancji wystawionej do adoracji) powinna odbywać się co dwa, trzy tygodnie. Wino ma być naturalne, gronowe, z owocu winnego krzewu, z domieszką nieznacznej ilości wody (dolewanej już podczas liturgii do czaszy kielicha), wykluczając prawdopodobieństwo zepsucia. Nieważna jest materia, której przedmiotem jest jakiegokolwiek wino owocowe lub wino, które utraciło swoje właściwości. Zawartość alkoholu określona została od 5–20 promili, zaś ilość cukru – od 2 do 5 procent. W określonych przez prawo kościelne przypadkach można uzyskać na podstawie indultu prawo odprawiania Mszy św. na naturalnym moszczu. Formą sakramentu Eucharystii są słowa Jezusa wypowiedziane podczas Ostatniej Wieczerzy, ujednoczone do formy zawartej w Mszałe. Trzeba jednak zaznaczyć, że dla godziwości sakramentu

Przeistoczenie powinno dokonać się w czasie liturgii Mszy Świętej.

Szafarzem sprawowania Eucharystii, czyli tym, który ją sprawuje, może być tylko kapłan posiadający ważne święcenia. Warto jednak nadmienić, że szafarzem Komunii św. (czyli udzielania wiernym do spożycia Postaci eucharystycznych) może być także, poza kapłanem i diakonem, tzw. szafarz nadzwyczajny, którym jest akolita bądź wierny świecki, któremu udzielono takiego prawa.

3. Owoce płynące z uczty Pana

Chcąc mówić o owocach Eucharystii, należy nadmienić, że sakrament w swej naturze nie odnosi się jedynie do aktu liturgicznego, ale sięga dalej. Skoro bowiem Eucharystia jest symbolem Bożej obecności wśród swego ludu, konieczne wydaje się wezwanie, by osiąść ducha eucharystycznego. Ofiara Chrystusa, oddającego się Kościołowi, pociąga w konsekwencji naszą gotowość do dawania siebie braciom. Intymne spotkanie z Jezusem, komunია, która w sposób obrazowy przedstawiana jest przez wielu świętych jako „przyjęcie Pana do swego serca, obejmowanie Jego samego”, znajdująca swoje uzasadnienie w słowach Jezusa: *przyjdziemy do niego, i będziemy u niego przebywać* (J 14,23), obliguje nas, by wychodząc ze świątyni, nie zrywać tej więzi, by sercem nie odchodzić od stóp Oblubieńca. Jan Paweł II nazwał Eucharystię *szkołą miłości*. Znamienny jest bowiem fakt, że w miejscu, gdzie trzej ewangelista synoptyczni (Mateusz, Marek i Łukasz) przytaczają scenę ustanowienia Eucharystii, Jan Ewangelista rysuje przed nami scenę obmywania nóg apostołom przez ich Nauczyciela i Pana. Różnica ta wyraźnie wskazuje na apostolski wymiar świętej Uczty, by dzielić się cennym darem otrzymanym ze spotkania z Jezusem Eucharystycznym. Podstawowym owocem Komunii św. jest zatem pogłębienie zjednoczenia z Chrystusem. Kolejne, jak wymienia Katechizm Kościoła Katolickiego, to: ochrona przed grzechem, zgładzenie grzechów powszednich, budowanie Kościoła oraz jedności pomiędzy chrześcijanami oraz uwrażliwianie na potrzeby biednych.

Wymienione powyżej owoce uzdalniają nas także do tego, by osiągnąć

CUDOWNE POCIESZENIE, JAKIEGO PAN UDZIELIŁ JEJ W CHOROBIE

Tak jak ona podczas swojej choroby stale pamiętała o swoim Chrystusie, tak też Chrystus nawiedzał ją w jej niemocy. O tej godzinie Bożego Narodzenia*, kiedy świat razem z aniołami cieszy

się z narodzonego Dziecięcia, wszystkie Ubogie Panie udały się na matutinum** do kaplicy, a chorą matkę zostawiły samą. Gdy zaczęła myśleć o maleńkim Jezusie i bardzo bolała, że nie może brać udziału w chwalebach ku Jego czci, wzdychając rzekła: „Panie Boże, oto zostałam tu sama ze względu na Ciebie!”. Nagle w jej uszach zabrzmiał ów przedziwny śpiew, jaki odprawiano w kościele świętego Franciszka. Słyszała braci radośnie śpiewających psalmy, uważała na melodię kantorów, wreszcie słyszała granie instrumentów.

Miejsce nie było położone na tyle blisko, by na sposób ludzki można było to wszystko słyszeć. Wobec tego albo to nabożeństwo zostało Boską mocą rozgłoszone, tak że docierało aż do niej, albo jej słuch został wzmocniony ponad ludzką

miarę. Wszakże doznała jeszcze większego cudu, gdyż zobaczyła żłóbek Pański.

Kiedy rano córki przyszyły do niej, święta Klara rzekła: „Niech będzie błogosławiony Pan Jezus Chrystus, który nie opuścił mnie, kiedy wyście mnie zostały samą. Za łaską Chrystusa słyszałam dosłownie całe nabożeństwo, jakie było odprawiane tej nocy w kościele świętego Franciszka”.

Tomasz z Celano,
Żywot św. Klary z Asyżu, 29
w: Źródła franciszkańskie,
Kraków 2005, ss. 2273–2274

* Była to noc Bożego Narodzenia 1252 roku.

** Obecnie to godzina czytań, dawniej nazywaną w języku polskim jutrznią.

Brewe *Clarius explendescit* Piusa XII ogłaszające św. Klarę z Asyżu patronką telewizji

Na wieczną rzecz pamiątkę

Dzięki łaskowości Bożej coraz jaśniej błyszczy rozum ludzki, który – zwłaszcza w ostatnich czasach – dokonał takich wynalazków, które budzą powszechny podziw. Dlatego Kościół, nie odwracając się bynajmniej od postępu cywilizacji i techniki, nie tylko popiera te nowe zdobycze nauki służące życiu codziennemu, byle tylko były skierowane ku dobru i celom szlachetnym, lecz chętnie posługuje się nimi dla szerzenia prawdy i prowadzenia działalności misyjnej. Wśród tych wspaniałych wynalazków wyjątkowe miejsce zajmuje telewizja, dzięki której osiąga się to, że „widzowie mając dostępne dla oczu i uszu odległe zdarzenia w tym momencie, w którym się one dokonują – oglądają je i cieszą się, że biorą w nich udział, jakby byli tam obecni” (enc. *Miranda prorsus* 8 września 1957 r., „Acta Apostolicae Sedis” 25, s. 800).

Z tego przedziwnego dzieła sztuki, jak to każdy widzi i o którym my osobiście wypowiedzieliśmy się szczegółowo, mogą pochodzić zarówno bardzo wielkie korzyści, jak i bardzo wielkie niebezpieczeństwa. Przy tym telewizja posiada jakąś wyjątkową siłę trzymania ludzi w domu. Zatem, naszym zdaniem, wypada, aby ten wynalazek chroniła niebiańska pomoc, aby zło zostało wyeliminowane, a to, co dobre, a nawet zbawienne było popierane.

Na patronkę telewizji została przedstawiona św. Klara, która – jak głosi tradycja – pewnej nocy w święto Bożego Narodzenia, leżąc chora w swoim klasztorze w Asyżu,

usłyszała pobożne pienia rozbrzmiewające w świątyni franciszkańskiej podczas świętych obrzędów i zobaczyła żłóbek Bożego Dzieciątka, jakby była przy tym obecna. Niech więc Klara, jaśniejąca chwałą dziewictwa i w tak wielkich ciemnościach emanująca niebiańskim światłem, stoi na czele tego wynalazku i niech sprawi, aby za jego pośrednictwem zajaśniała prawda i cnota, na których winien opierać się porządek społeczny.

Odpowiadając chętnie na prośby, które w tej sprawie zanosili do nas Czcigodny Brat Józef Placyd Nicolini, biskup Asyżu, generałowie czterech rodzin franciszkańskich i inni znakomici ludzie, a które poparło wielu kardynałów Świętego Rzymskiego Kościoła, także arcybiskupi i biskupi, postanowiliśmy zatem przychylić się do tych prośb.

A zatem My, za radą Świętej Kongregacji Obrzędów, po dojrzałej rozwadze, na mocy pełni władzy apostołskiej, powagą niniejszego listu, na wieczną rzecz pamiątkę, ustanawiamy i ogłaszamy św. Klarę, dziewicę z Asyżu, niebiańską przed Bogiem Patronką Telewizji, ze wszystkimi przywilejami liturgicznymi i należnymi honorami, które takim patronom przysługują. Bez względu na jakiegokolwiek inne postanowienia oświadczamy, ustanawiamy i zarządzamy, że niniejsze pismo jest ważne na zawsze i nabiera mocy prawnej i skutecznej. Polecamy go bardzo teraz i w przyszłości tym, do których się odnosi lub będzie się mógł odnosić. Tak należy postępować i zgodnie z tym postanawiać; odtąd też będzie nieważne i bez znaczenia, jeżeli ktoś mający jakąś władzę, świadomie lub nieświadomie będzie usiłował wydać coś sprzecznego z tym listem.

Rok jubileuszowy 800. rocznicy powstania III Zakonu św. Franciszka

KALENDARZ LITURGICZNY BREWIARZA FZŚ

okres Narodzenia Pańskiego

25.12 – uroczystość Narodzenia Pańskiego – niedziela I tygodnia

26–31.12 – oktawa Narodzenia Pańskiego – niedziela I tygodnia

ROK 2021

1.01 – uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi

– niedziela I tygodnia

2 stycznia (sobota) – I tydzień

3.01 – 2. niedziela po narodzeniu Pańskim – II tydzień

(6 stycznia – uroczystość Objawienia Pańskiego

– niedziela I tygodnia)

10.01 – święto Chrztu Pańskiego – I tydzień

okres zwykły

11–16.01 (poniedziałek–sobota) – I tydzień

17.01 – 2. niedziela zwykła – II tydzień

24.01 – 3. niedziela zwykła (Niedziela Słowa Bożego) – III tydzień

31.01 – 4. niedziela zwykła – IV tydzień

7.02 – 5. niedziela zwykła – I tydzień

14.02 – 6. niedziela zwykła – II tydzień

okres Wielkiego Postu

21.02 – 1. niedziela Wielkiego Postu – I tydzień

28.02 – 2. niedziela Wielkiego Postu – II tydzień

7.03 – 3. niedziela Wielkiego Postu – III tydzień

14.03 – 4. niedziela Wielkiego Postu – IV tydzień

21.03 – 5. niedziela Wielkiego Postu – I tydzień

28.03 – Niedziela Palmowa Męki Pańskiej – II tydzień

4.04 – uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego

– niedziela I tygodnia

(oktawa Wielkanocy: poniedziałek–sobota

– niedziela I tygodnia)

11.04 – 2. niedziela Wielkanocy, czyli Miłosierdzia Bożego

– II tydzień

18.04 – 3. niedziela Wielkanocy – III tydzień

25.04 – 4. niedziela Wielkanocy – IV tydzień

2.05 – 5. niedziela Wielkanocy – I tydzień

9.05 – 6. niedziela Wielkanocy – II tydzień

16.05 – uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego – III tydzień

23.05 – uroczystość Zesłania Ducha Świętego

– niedziela I tygodnia

okres zwykły

24.05 – święto NMP Matki Kościoła – niedziela I tygodnia

(25–29.05 – wtorek–sobota – IV tydzień)

30.05 – uroczystość Trójcy Świętej – I tydzień

(3 czerwca – uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

– niedziela I tygodnia)

6.06 – 10. niedziela zwykła – II tydzień

13.06 – 11. niedziela zwykła – III tydzień

20.06 – 12. niedziela zwykła – IV tydzień

27.06 – 13. niedziela zwykła – I tydzień

4.07 – 14. niedziela zwykła – II tydzień

11.07 – 15. niedziela zwykła – III tydzień

18.07 – 16. niedziela zwykła – IV tydzień

**Uroczystości, święta oraz wspomnienia
świętych i błogosławionych patronów
czcimy, odmawiając oficjum z niedzieli
I tygodnia lub oficjum o świętym
(ss. 433–557 brewiarza FZŚ).**

NIEDZIELA SŁOWA BOŻEGO

30 września 2019 roku papież Franciszek ogłosił list apostołski w formie motu proprio* *Aperuit illis*, w którym pisze: „Ustanawiam zatem III Niedzielę Zwykłą w ciągu roku jako poświęconą celebracji, refleksji oraz krzewieniu Słowa Bożego. Ta Niedziela Słowa Bożego staje się odpowiednim momentem tego okresu roku, w którym jesteśmy wezwani do wzmocnienia więzi z wyznawcami judaizmu oraz do modlitwy o jedność chrześcijan. Nie jest to przypadek: celebrowanie Niedzieli Słowa Bożego wyraża charakter ekumeniczny, ponieważ Pismo Święte wskazuje tym, którzy się w nie

wsluchują, drogę do przebycia, aby dojść do trwałej i autentycznej jedności. Wspólnoty znajdą sposób, by przeżywać tę Niedzielę jako dzień uroczysty”.

Dokument został podpisany w 1600. rocznicę śmierci św. Hieronima – wielkiego miłośnika i tłumacza Pisma Świętego – w dzień wspomnienia liturgicznego tego doktora Kościoła. Po raz pierwszy Niedziela Słowa Bożego była obchodzona 26 stycznia 2020 roku. W roku 2021 przypada ona 24 stycznia.

* List papieski o charakterze dekretu powstały z inicjatywy własnej papieża.

blokady, która nawet zatrzymała Msze św. i zmusiła do zamknięcia kościołów oraz zaprzestania udzielania sakramentów, nasze życie musi toczyć się dalej. Musimy znaleźć najlepsze sposoby na kontynuowanie naszego życia braterskiego, chociaż jest duża różnica między tym, czego doświadczyliśmy w dzisiejszych czasach, a naszym wyobrażeniem.

Jak napisałem w moim liście na początku tej pandemii, musimy wykorzystać nasze talenty i znaleźć nowe sposoby na wzmocnienie życia braterskiego, zwracając większą uwagę na tych, którzy cierpią najbardziej: osoby starsze, słabe, zmarginalizowane. Zwykle im jest trudniej, a czasem wręcz niemożliwe bez naszej pomocy zapewnić sobie to, co niezbędne. Uczmy się od św. Franciszka, który z wielkim współczuciem zwracał się do ubogich i do trędowatych, będąc narzędziem miłości Boga do nich, a tym samym odkrywając przez nich, jak bardzo Bóg go kocha. Zauważając potrzeby naszych bliźnich i pomagając im, zbliżamy się do Pana Boga, a Bóg zbliża się do nas w tym drugim człowieku.

Życie toczy się także w tym sensie, że przygotowujemy się do kolejnej Generalnej Kapituły Wyborczej. Jak nam już wiadomo, w związku z sytuacją ogólnoswiatowej pandemii XVI KAPITUŁA OGÓLNA i VII KAPITUŁA WYBORCZA została przełożona. Nowy termin kapituły to 13–21 listopada 2021 roku. Kapituła odbędzie się w tym samym miejscu, w Seraphicum w Rzymie, jak wskazano już wcześniej. Motto Kapituły Generalnej: „Ożywiać i służyć!”. *U Was tak być nie może. Ale najważniejszy z was niech będzie jak najmłodszy, a przełożony jak ten, który służy* (Łk 22,26).

Do listu okólnego dołączone są następujące dokumenty:

1. Logo Kapituły Generalnej

Logo zawiera symbol przywódcy sługi, który wspiera innych i który nie jest ponad braćmi, ale znajduje się na najniższym miejscu, obejmując braci i pomagając im wznieść się wyżej. Punktem centralnym i celem jest wypełnienie powołania, co symbolizuje Tau.

2. Instrumentum laboris

Przesyłamy Wam bardzo ważny dokument, który stanowi podstawę pracy przygotowawczej do Kapituły Generalnej,

a następnie do pracy już na samej Kapitułe Generalnej. Jest to dokument roboczy, podsumowanie pomysłów i pytań do omówienia we Wspólnotach Narodowych. Prosimy o zrobienie wszystkiego, aby było to szeroko znane, tak aby jak najwięcej braci i sióstr mogło być zaangażowanych w te prace przygotowawcze. W ten sposób Radni Międzynarodowi mogą być dobrze przygotowani, znając opinie, pytania, spostrzeżenia braci i sióstr, reprezentujących Wspólnotę Międzynarodową w jej najszerszym znaczeniu.

3. Modlitwa w intencji Kapituły Generalnej

Przygotowanie duchowe w modlitwie i kontemplacja są ważniejsze niż sama organizacja. Dla nas wszystkich ważna jest modlitwa w intencji Kapituły Generalnej, o poprawę warunków, abyśmy mogli ją zorganizować, o pracę przygotowawczą, o celebrowanie samej Kapituły, oraz za wszystkich braci, którzy będą obecni osobiście lub duchowo na kapitule.

Pandemia COVID-19 ma wielki wpływ na życie każdej wspólnoty narodowej. Rozumiemy, że rady nie mogły się zbierać, czasem też w formie wirtualnej. Wiele wspólnot narodowych nie mogło ani rozpatrywać nominacji na Kapitułę Generalną, ani zbierać uwag i komentarzy na temat proponowanych zmian Statutu CIOFS.

Mamy jeszcze czas do listopada 2021 roku, więc te wspólnoty narodowe, które dotychczas nie przesłały swoich kandydatur na przełożonego generalnego, ale zamierzają to zrobić lub chcą dodać nowe nominacje, mogą to zrobić do 31 maja 2021.

Przygotowanie Statutu Wspólnoty Międzynarodowej na Kapitułę Generalną wymaga więcej czasu. Dlatego prosimy każdą wspólnotę narodową o jak najszybsze przesłanie nam uwag i propozycji. Proszę wziąć to pod uwagę, że w celu przygotowania wersji statutu, która zostanie zaprezentowana na Kapitułe Generalnej, dalsze uwagi nie mogą być przyjęte po 31 grudnia 2020 roku.

Rok Kapituły Generalnej jest ważny także z innego powodu. **W 2021 roku będziemy obchodzić 800-lecie *Memoriale propositi***. Pierwszy opis formy życia „braci pokutujących mieszkających we

własnych domach”, znany jako *Memoriale propositi*, został wydany w 1221 roku. Rok 2021 będzie czasem upamiętnienia, formacji i pokarmu duchowego, aby dowiedzieć się, jaka była forma życia świeckich, którzy chcieli naśladować św. Franciszka, czego możemy się od nich nauczyć i jak możemy dzisiaj żyć tymi cnotami, które są wciąż aktualne, nawet w tych współczesnych czasach. **Ten rok zaczyna się teraz, ze względu na pandemię rozpoczyna się bez specjalnych uroczystości, a zakończy Kapitułą Generalną.** Zachęcamy każdą wspólnotę narodową do zgłaszania pomysłów we własnych wspólnotach, jak możemy upamiętnić ten ważny dokument, który – choć nie może być uważany za pierwszą regułę Franciszkańskiego Zakonu Świeckich – jest pierwszym oficjalnym dokumentem, który w jakiś sposób opisuje formę życia tych, którzy chcą zachować pokutę, będąc w ten sposób dowodem uznania zaangażowanych świeckich w Kościele.

Pozwolę sobie zakończyć ten list modlitwą św. Franciszka, zanim otrzymał stygmaty, która to modlitwa pięknie wyraża głębokie pragnienie naszego Serafickiego Ojca, aby całkowicie zjednoczyć się ze Zbawicielem: *Panie, proszę Cię o dwie łaski, zanim umrę: doświadczyć w sobie, na ile to możliwe, cierpienie Twojej okrutnej Męki i poczuć dla Ciebie tę samą miłość, która skłoniła Cię do poświęcenia się za nas. Panie mój, Jezu Chryste, błagam Cię, udziel mi dwóch łask przed śmiercią: po pierwsze, abym przez resztę życia mógł doświadczyć w duszy i ciele tak bardzo, jak to tylko możliwe, tego samego bólu, który cierpiełeś, słodki Jezu, w czasie Twojej najokrutniejszej męki, a po drugie, abym mógł odczuwać w sercu tak bardzo, jak to tylko możliwe, tę samą miłość, która rozpałała Ciebie, Syna Bożego, i doprowadziła Cię do radosnego znośnienia Twojej męki za nas grzeszników.*

Pragnę zobaczyć was wszystkich – a przynajmniej delegatów z różnych Wspólnot Narodowych – twarzą w twarz, spotkać się z Wami osobiście na Kapitułe Generalnej.

Dopóki to się nie stanie, przesyłam wam najserdeczniejsze braterskie pozdrowienie

**Wasz przełożony i Wasz Brat
Tibor Kauser,
CIOFS minister generalny**

KOMUNIKAT PRZEŁOŻONEJ NARODOWEJ FZŚ

Drogie Siostry! Drodzy Bracia!
Niech Pan obdarzy Was pokojem!

Minął czas letniego odpoczynku, który dawał nam możliwość przebywania na łonie natury i podziwiania otaczającego nas piękna przyrody. To skłania nas do wyrażania wdzięczności Panu Bogu za wszystkie stworzenia, którymi Pan nas obdarzył. Uczestniczyliśmy w dwóch ważnych dla nas uroczystościach: 17 września – święto Stygmatów św. Franciszka i 4 października odpust ku czci św. Franciszka. Udział w tych uroczystościach umacnia naszą wiarę i pogłębia duchowość franciszkańską. Niestety, ze środków masowego przekazu otrzymujemy informacje o rozprzestrzenianiu się koronawirusa, wskutek czego coraz większa liczba ludzi zostaje zarażona. Zostają nakładane nowe obostrzenia. My jednak, jako chrześcijanie i franciszkanie świeccy, nie możemy popadać w lęk, w beznadziejność. Wierzmy, że Pan Jezus jest z nami, tylko musimy Jemu zaufać, jak czynił to św. Franciszek. On dostrzegał potrzeby innych ludzi, niósł im pomoc i wsparcie. W ten sposób był narzędziem miłości Pana Boga. Nikt nie powinien czuć się samotnym, opuszczonym i pozostać bez pomocy. Dlatego powinniśmy wykorzystać nasze umiejętności i zdolności, aby dalej budować więzi braterskie, jeśli nawet niemożliwe staje się spotkanie ze wspólnotą. Czas pandemii nie może przeszkodzić nam w prowadzeniu formacji.

Trwamy nadal w jedności duchowej przez modlitwę. Modlimy się nieustannie o ustanie pandemii koronawirusa oraz ufną wiarę i pokój w naszych sercach. Bądźmy radosnymi świadkami Chrystusa na wzór św. Franciszka dla wszystkich strapionych i przerażonych ludzi obecną sytuacją.

Przekazuję bieżące informacje z działalności FZŚ.

30 września odszedł do domu Pana nasz brat Zygfryd Smarzyk. Pogrzeb odbył się 3 października w dniu, w którym obchodzimy pamiątkę śmierci św. Franciszka. Brat Zygfryd brał zawsze udział w przedstawieniu o śmierci św. Franciszka i występował właśnie w roli św. Franciszka. Prowadził naszą stronę internetową i był długoletnim sekretarzem Rady Narodowej FZŚ. Msza św. za śp. Zygfryda od Rady Narodowej zostanie odprawiona 25 grudnia o 11.30 w kościele kapucynów w Bydgoszczy.

Stronę internetową poprowadzi sekretarz Rady s. Joanna Szelągowska. 8 sierpnia odbyła się kapituła Regionu Olsztyńskiego. Przełożoną została wybrana na kolejną kadencję s. Barbara Goc. W dniach 17–19 września odbyła się wizytacja braterska i kapituła Regionu Poznańskiego. Przełożonym został wybrany br. Marek Bezler. 3 października odbyła się kapituła Regionu Lubelskiego. Przełożoną została wybrana s. Grażyna Beszlej.

Tym wybranym przełożonym i pozostałym członkom rad regionalnych gratuluję i życzę błogosławieństwa Bożego i darów Ducha Świętego, aby mogli jak najlepiej wypełnić swoją posługę dla dalszego rozwoju FZŚ.

Zaplanowane były kapitule w regionach: Szczecińskim, Lubliniecko-Tarnogórskim i Łódzkim. Niestety, ze względu na duży wzrost zakażeń koronawirusem i panujące w związku z tym obostrzenia sanitarne te kapitule zostały odwołane. Nie odbyły się kapitule w regionach: Wrocławskim, Przemyskim, Krakowskim oraz wizytacje w regionach: Warszawskim, Katowickim i Białostockim. Tym przełożonym regionalnym i członkom rad, w których kapitule nie odbyły się z powodu pandemii, życzę wytrwałości w dalszym wypełnianiu swoich posług dla budowania braterstwa, niesienia pokoju i dobra Siostrom i Braciom.

Rok 2021 jest rokiem jubileuszowym. Będziemy obchodzić 800-lecie *Memoriale propisiti* – pierwszego opisu [franciszkańskiego] sposobu życia dla osób świeckich.

Rada Narodowa proponuje następujące spotkania formacyjne w roku 2021:

- 10–11 kwietnia – spotkanie formacyjne dla radnych ds. Młodzieży Franciszkańskiej i Rycerzy św. Franciszka;
- 11–12 czerwca – spotkanie dla asystentów regionalnych i prowincjalnych;
- 16–17 lipca – pielgrzymka na Jasną Górę połączona z obchodami 800. rocznicy powstania III Zakonu św. Franciszka;
- 11–12 września – spotkanie dla przełożonych regionalnych;
- 4 października – główne obchody 800. rocznicy powstania III Zakonu św. Franciszka w bazylice franciszkanów przy pl. Wszystkich Świętych w Krakowie;

Dzielę się radosną wiadomością, że o. Zdzisław Gogola OFMConv, asystent narodowy FZŚ, otrzymał tytuł profesora belwederskiego. Gratulujemy o. Zdzisławowi tego osiągnięcia naukowego.

W osobnym komunikacie przyślę informacje z Rady Międzynarodowej. Życzę Wam, Drogie Siostry i Drodzy Bracia, błogosławieństwa Bożego, darów Ducha Świętego. Niech Maryja, św. Franciszek i bł. Aniela Salawa upraszają potrzebne dla nas łaski do przetrwania tego trudnego czasu, abyśmy mieli siłę do pokonywania tych trudności i odwagę do dawania świadectwa wiary.

Z franciszkańskim pozdrowieniem
Pokój i Dobro

**s. Emilia Nogaj
wraz z Radą Narodową FZŚ**

REKOLEKCJE FZŚ W 2021 ROKU

Panewniki – Siostry Służebniczki (tel. 32 252 54 93)

1–4 marca, 26–29 kwietnia; 21–24 czerwca, 4–7 listopada
(rozpoczęcie o 18.00, zakończenie o 13.00)
Rekolekcje poprowadzi o. Andrzej Zajac OFMConv.

Rada Regionu Katowickiego – 26–28 lutego, Cieszyn

Kokoszyce – tel. 32 456 14 97

15–18 marca, 11–14 października

Cieszyn – Franciszkański Dom Rekolekcyjny (tel. 33 852 43 57)

terminy do uzgodnienia
(rozpoczęcie o 9.00, zakończenie o 16.00)

Górki Wielkie

16–19 września

Rekolekcje dla Rycerzy św. Franciszka

7–14 lutego – zimowe
3–11 lipca – dla rodzin z dziećmi
29 lipca–8 sierpnia – letnie

ZMARLI OJCOWIE ASYSTENCI

26 października
w szpitalu w Cieszynie
zmarł o. **Janusz Andrzej
Dziejczyk OFM**,
asystent Regionu
Bielsko-Żywieckiego.
Żył 55 lat, w zakonie 37,
w kapłaństwie 28.

2 listopada w Zabrze
zmarł o. **Rufin Leon
Juraszek OFM**,
były asystent Regionu
Lubliniecko-Tarnogórskiego.
Żył 81 lat, w zakonie 60,
w kapłaństwie 51.

SZKOLENIA FORMACYJNE W ROKU 2021

REGION KATOWICKI

dla przełożonych:

30.01 – Pszczyna
6.02 – Panewniki
20.02 – Chorzów-Klimzowiec

dla odpowiedzialnych za formację i skarbników:

16.10 – Imielin
23.10 – Chorzów-Klimzowiec
6.11 – Panewniki

Każde szkolenie rozpoczyna się Mszą św. o 9.00.

Nowicjat: w każdą 2. sobotę miesiąca w Panewnikach

12.00 – Msza św. w bazylice panewnickiej
13.00 – spotkanie w domu parafialnym

UWAGA Wspólnoty miejscowe proszone są o zorganizowanie w parafiach 25. dnia każdego miesiąca Modlitwy o pokój i jedność na świecie.

REGION BIELSKO-ŻYWIECKI

dla przełożonych wspólnot miejscowych i ich zastępców:

27.02 – Górki Wielkie, św. Jana Sarkandra, g. 10.00 Msza św.

dla mistrzów formacji we wspólnotach miejscowych,

20.11 – Górki Wielkie, św. Jana Sarkandra, g. 10.00, Msza św.

REGION RYBNICKI

dla rad wspólnot miejscowych

6.02 – Rybnik, św. Józefa, g. 9.00
13.11 – Rybnik, św. Józefa, g. 9.00

Możliwości wpłat ogólnie na cel misyjny:

na konto:

Prowincjalny Sekretarz
ds. Ewangelizacji Misyjnej
PKO BP o/K-ce
nr 31 1020 2313 0000 3102 0175 1783

lub przekazem pocztowym na adres:

Prowincjalny Sekretarz
ds. Ewangelizacji Misyjnej
o. Dymitr Żeglin OFM
ul. Panewnicka 76, 40-760 Katowice

z przeznaczeniem na szkołę w parafii Rafai:

Prowincjalny Sekretarz
ds. Ewangelizacji Misyjnej
PKO BP o/K-ce
nr 37 1020 2313 0000 3102 0023 8766

Drodzy Bracia i Siostry,

W tym czasie trwającej epidemii koronawirusa łączę się z Wami, abyśmy nie byli odosobnieni. Czas jest trudny, ale Pan Bóg ma dla nas plan. My trwajmy pokorni w postawie nadziei, trwajmy na modlitwie.

Dlatego proponuję codziennie rozważać słowo Boże, odmawiać liturgię godzin, o 15.00 Koronkę do Miłosierdzia Bożego w wyznaczonych franciszkańskich intencjach, a o 20.30 spotykajmy się na modlitwie różańcowej i Apelu Jasnogórskim w łączności z Radą Narodową i wszystkimi tercjarzami w naszym kraju. Natomiast 25. dnia każdego miesiąca módlmy się w intencji o pokój w Kościele i na świecie.

Powracajmy do studiowania naszej Reguły, czytajmy pisma św. Franciszka, w tym jego *Napomnienia*, korzystajmy z formacji zamieszczonej w kwartalniku „Pokój i Dobro”, w zeszytach formacyjnych od Rady Narodowej. W ten sposób zachowamy charyzmat św. Franciszka i jedność we wspólnotce miejscowej, regionalnej i narodowej.

Z powodu nasilenia się zachorowań na COVID-19 zostają zawieszane na czas nieokreślony wszystkie wizytacje, kapi tuły, szkolenia i spotkania, abyśmy nie narażali zdrowia kapłanów, osób starszych i naszego. Cieszę się, że mamy kontakt mejlowy czy telefoniczny i korzystajmy z tego dobra.

Nie bójmy się być posłusznymi woli Boga, to nas wzmocni.

**s. Julia Niemiec,
przełożona Regionu Katowickiego**

UROCZYSTOŚĆ ŚW. FRANCISZKA

Franciszkanie świeccy z Regionu Katowickiego przybyli 4 października do bazyliki w Panewnikach na Mszę św., by dziękować Panu Bogu za to, że wzbudził w św. Franciszku pragnienie ewangelicznego życia w prostocie i radości. On żył słowem Bożym, od słowa wszystko zaczynał i do niego wracał.

O godz. 11 uroczystej koncelebrowanej Eucharystii przewodniczył ojciec prowincjał Antonin Brząkalik OFM. Obecni byli także asystenci: o. Zbigniew Kołodziejczyk OFM Cap, o. Lucjusz Wójtowicz OFM i o. Fryderyk Grzesiek OFM, którzy modlili się za FZŚ, o nowe powołania do wszystkich trzech zakonów franciszkańskich oraz za zmarłych tercjarzy.

Siostry Danuta Misiarz oraz Julia Niemiec złożyły na ręce ojca prowincjała życzenia z okazji święta naszego Patriarchy.

Po Mszy św., mimo padającego deszczu, udaliśmy się z krzyżem na dróżki różańcowe. Idąc od stacji do stacji rozważaliśmy tajemnice chwalebne Różańca. W rozważaniach zastanawialiśmy się, komu chcemy służyć, czy w ogóle chcemy służyć, czy myślimy o życiu, pracy, małżeństwie, o FZŚ jako służbie Bogu.

Z powodu koronawirusa nie było spotkania braterskiego. Udaliśmy się do grotty MB Fatimskiej, gdzie śpiewaliśmy franciszkańskie pieśni. Była to bardzo radosna chwila, zaświeciło nam także słońce. Po modlitwie na zakończenie o. Fryderyk udzielił nam Bożego błogosławieństwa na rozesłanie.

s. Julia Niemiec

We franciszkańskim kalendarzu liturgicznym 17 września przypada święto Stygmatów św. Franciszka z Asyżu. Odwołuje się ono do wydarzenia z 1224 roku na górze La Verna, podczas którego św. Franciszek z Asyżu otrzymał stygmaty, ślady męki Chrystusa. Był to pierwszy historycznie udokumentowany przypadek tego typu mistycznego doświadczenia w historii chrześcijaństwa.

W GÓRKACH WIELKICH W ŚWIĘTO STYGMATÓW ŚW. FRANCISZKA

Z tej okazji franciszkanie świeccy z Regionu Bielsko-Żywieckiego spotkali się 17 września w kościele pw. św. Jana Sarkandra w Górkach Wielkich. Całą zebraną wspólnotę przywitała przełożona regionalna s. Jadwiga Kafka.

Spotkanie rozpoczęliśmy liturgią godzin, którą prowadziła s. Joanna Ciešlar, zastępca przełożonej regionalnej. Następnie została odprawiona Eucharystia, którą celebrował i homilię wygłosił o. Janusz Dziezic OFM, asystent regionalny. Powiedział w niej m.in., że w życiu św. Franciszka szczególne miejsce zajmowała kontemplacja wcielenia, męki i śmierci Chrystusa. Święty Franciszek przeszedł pieszo setki kilometrów, by modlić się w Grocie św. Michała Archanioła – Monte Sant’Angelo. Kiedy na górze La Verna Franciszek pościł, umartwiał się, modlił się i kontemplował mękę Chrystusa, doświadczył nadprzyrodzonego spotkania z Nim. Otrzymał na swoim ciele święte znaki męki Jezusa Chrystusa – stygmaty. Kaznodzieja zaznaczył, że nasz Patriarcha w sposób szczególny ukochał Chrystusa Ukrzyżowanego. Był człowiekiem jak każdy z nas: przeżywał radości, lęk, ból i cierpienie. Ewangeliczne przyjęcie Chrystusa było równoznaczne z przyjęciem cierpienia, wyrzeczeniem się dóbr materialnych i wygodnego życia, a wszystko to czynił z miłości do ukrzyżowanego Pana. A my boimy się, przeżywamy lęk, strach i chcielibyśmy, żeby wszystko układało się po naszej myśli, zgodnie z naszymi planami. Człowiek zaczął się bać Pana Boga do tego stopnia, że boi się przyjmować Go do swego serca. Ale lęk i strach może być również budujący, bo daje nam świadomość, że jesteśmy bardzo słabi. A tym, który daje nam siłę, jest Chrystus. Nie pozwólmy na to, żeby ktoś zabrał nam Boga – przestrzegali kapłan. Czy to pod nazwą koronawirusa, czy inną. My obecnie doświadczamy pandemii, ale czy mamy ten krzyż nieść w samotności? – pytał kapłan i pouczał: Mamy go nieść z Chrystusem! Franciszek pokazał nam, jak zaufa Chrystusowi, dla którego zostawił wszystko. Ciągłe rozmyślał o głębokich tajemnicach Bożej miłości. Ta droga doświadczenia i cierpienia prowadziła go do głębszego poznania i zjednoczenia z Chrystusem. Franciszek na pewno bał się bólu i cierpienia, ale to bycie z Chrystusem dawało mu moc i siłę. My również możemy przeżywać radość i pokój w sercu, nie jesteśmy bowiem sami, jest z nami Jezus Chrystus.

Po zakończonej homilii s. Bożena z parafii pw. św. Franciszka z Wapienicy (w Bielsku-Białej) oraz s. Rita ze wspólnoty z Cieszyna złożyły profesję wieczystą. Ponowienie profesji na jeden rok złożyli: s. Elżbieta ze wspólnoty w Cieszynie, br. Łukasz ze wspólnoty przy parafii Wszystkich Świętych

w Górkach Wielkich. Ojciec Janusz życzył im wielu łask Bożych i wytrwałości w przeżywaniu duchowości św. Franciszka. Nam wszystkim również życzył głębokiego przeżywania obecności Jezusa Chrystusa w naszym życiu i abyśmy się „nie lękali”.

Po zakończonej Mszy św. udaliśmy się na braterskie spotkanie. Ojciec Janusz przedstawił program pielgrzymki do Kalwarii Paławskiej i podziękował za tak liczne przybycie. Potem udaliśmy się do kaplicy, aby uczestniczyć w nabożeństwie Drogi Krzyżowej, którą rozważaliśmy na podstawie Ewangelii, jak również pism św. Franciszka i św. Klary. Idźmy odważnie wraz ze św. Franciszkiem wytyczoną przez Chrystusa drogą.

JUBILEUSZ 50-LECIA FZŚ W STANOWICACH

25 kwietnia 2020 roku (z zachowaniem wymogów sanitarnych podczas epidemii koronawirusa) w parafii pw. św. Jacka w Stanowicach lokalna wspólnota franciszkańska wspólnota miejscowa obchodziła 50-lecie swojego istnienia. Na rozpoczęcie Mszy św., koncelebrowanej przez księdza proboszcza Dariusza Gembałę i asystenta regionalnego o. Doriana Plasa OFM, odśpiewano pieśń franciszkańską „Bóg mój i wszystko...”, po której głos zabrał ksiądz proboszcz. W kilku zdaniach przywitał zgromadzonych parafian, franciszkanów świeckich i gości, a przede wszystkim o. Doriana, który sprawuje pieczę nad wszystkimi wspólnotami w Regionie Rybnickim, oraz s. Cecylię Chmielińską, przełożoną regionalną.

Ksiądz proboszcz dumnie stwierdził, że od 50 lat w strukturach wspólnoty parafialnej w Stanowicach istnieje Franciszkański Zakon Świeckich. Powiedział: „Jest dla nas honorem i wyróżnieniem, że wspólnota przetrwała tyle lat i dlatego chcemy prosić Pana Boga, żeby mogła nadal trwać oraz przyczynić się swoją postawą, zaangażowaniem i modlitwą do tego, by

wzrastać w świętości i spełniać do końca swoje powołanie”. Kanwą homilii wygłoszonej przez o. Doriana były słowa z Ewangelii wg św. Marka „Idźcie na cały świat i głosźcie Ewangelię”. Misyjny nakaz Pana Jezusa jest stale aktualny. Ciągle wyruszają w świat nowe zastępy misjonarzy i misjonek. Są wśród nich kapłani, zakonnicy, siostry zakonne, a także świeccy. Każdy z nas powinien

wypełniać Chrystusowy nakaz i być misjonarzem, bez względu na swoją profesję, wiek czy wykształcenie.

Po homilii nastąpiło złożenie profesji wieczystej we FZŚ przez ks. proboszcza Dariusza Gembałę. Byliśmy wzruszeni, kiedy kapłan wypowiadał słowa profesji. Na zakończenie obrzędu ks. Dariusz powiedział: „Doświadczenie poprzedzone okresem formacji utwierdziło mnie w przekonaniu, że Pan wezwał mnie do życia wg Ewangelii poprzez naśladowanie św. Franciszka z Asyżu, zachowując jego Regułę, abym osiągnął doskonałość chrześcijańskiej miłości”. Gratulacje nowemu członkowi wspólnoty franciszkańskiej w Stanowicach złożyli o. Dorian i s. Cecylia.

Po błogosławieństwie ks. Dariusz podziękował w szczególny sposób za 50 lat wspólnoty FZŚ w parafii św. Jacka w Stanowicach, której przewodzi. Wyraził również wdzięczność dostojnym jubilatom, którzy tworzyli tę wspólnotę i w niej trwają do dziś, oraz tym członkom zakonu, którzy z racji wieku i złego stanu zdrowia nie są aktywni, ale wspomagają ją duchowo poprzez modlitwę i cierpienie. Po czym odśpiewano uroczyste „Te Deum”.

Siostra Cecylia skierowała kilka słów do wspólnoty, gratulując złotego jubileuszu wszystkim tercjarzom oraz wręczając okolicznościowy dyplom. Uśmiechnięci i szczęśliwi jubilaci ustawili się do pamiątkowego zdjęcia.

s. Elżbieta Winnicka

Została ona wyznaczona w drugim terminie na 16 lipca br., gdyż wiosną została odwołana ze względów obostrzeń sanitarnych związanych z epidemią.

Wszyscy byliśmy świadomi, że czekają nas wielkie zmiany, gdyż nasza przełożona s. Urszula Jodłowska piastowała tę funkcję przez trzy kolejne kadencje.

Kapituła wyborcza jest wydarzeniem najwyższej rangi w życiu wspólnoty FZŚ. Zwoływana co trzy lata jest gwarantem jej dobrego funkcjonowania. Potrzebujemy praw, zadań, zasad pomocnych w naszej codzienności bycia wspólnotą i aby je ustalać i nad nimi czuwać ważne jest grono ludzi, aby się temu poświęcili. Kapituła to także wydarzenie religijne i powinna służyć integracji członków, jak i do niej dążyć oraz uświadamiać, jak piękna jest służba drugiemu człowiekowi i tym samym całemu Kościołowi. To także spotkanie braterskie, istniejące od czasów naszego ojca założyciela, który zbierał wokół siebie braci, aby wspólnie się modlić, razem być, razem planować przyszłość. To jest cel kapituły, a aspekt braterstwa daje o sobie świadectwo w jej przebiegu i końcowych decyzjach.

Rozpoczęliśmy o godz. 16 wprowadzeniem modlitewnym prowadzonym przez o. Maksymiliana Brylowskiego OFM, asystenta regionalnego, który oparł swoje przesłanie na słowach z Ewangelii wg św. Mateusza: „Przyjdźcie do mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię. Weźcie na siebie moje jarzmo i ucicie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokornego serca, a znajdziecie ukojenie dla dusz waszych. Albowiem słodkie jest moje jarzmo, a moje brzemienie lekkie” (11,28-30).

KAPITUŁA WYBORCZA W TYSKIEJ WSPÓLNOTIE ŚW. FRANCISZKA I ŚW. KLARY

Ojciec Maksymilian prosił nas o posłuszne poddanie się Bogu i przyjęcie Jego woli. Posłuszeństwo to przyjęcie Ewangelii na co dzień. Nie szukanie rozwiązań w sobie, a tylko w Bogu, powiedział ojciec.

Obecny był również nasz asystent duchowy o. Emil Paclawski OFM, który powitał wszystkich przybyłych. Kapitułę z ramienia Rady Regionu przewodniczyła s. Magdalena Lipowicz.

Ustępująca rada po odczytaniu sprawozdań z działalności wspólnoty otrzymała absolutorium. W nich to wybrzmiały trzy lata zaangażowania się wspólnoty w życie parafii i troska o łączność ze wspólnotami z Regionu.

Na nową trzyletnią kadencję wybrana została Rada w składzie: s. Magdalena Sztuka-Hadryś – przełożona, s.

Urszula Koczor – zastępca przełożonej, s. Hanna Boguszewska – sekretarz, s. Krystyna Cybulska – skarbnik, s. Urszula Jodłowska – mistrz formacji, s. Melania Noga – radna ds. gospodarczych. Ostatnia funkcja (radnej ds. gospodarczych) została w naszej wspólnotie wybrana po raz pierwszy i powierzona siostrze z racji organizowanych spotkań braterskich w klasztorze.

Dziękujemy wszystkim za gotowość służenia. Dziękujemy również s. Danucie Misiarz za sekretarzowanie oraz siostrze ze Wspólnoty Charytatywnej, które były skrutatorami kapituły. Wdzięczność za całokształt przebiegu kapituły wyraziliśmy Matce Bożej w modlitwie różańcowej i wieczornej wspólnej Eucharystii.

s. Magdalena

ODPUST PORCJUNKULI

Pierwszym wspólnym zebraniem tercjarzy w Regionie Katowickim po pielgrzymce FZŚ na Jasną Górę było spotkanie 2 sierpnia w bazylice panewnickiej. Obecni byli delegaci ze wspólnot z Katowic i okolicy. Mszy św. przewodniczył asystent regionalny o. Maksymilian Brylowski OFM. Słowo Boże wygłosił o. Beda Pompka OFM. Po Mszy św. na dróżkach kalwaryjskich poprowadzona była modlitwa różańcowa, która zakończyła się przy grocie lurdzkiej. Ze względów sanitarnych nie odbyło się spotkanie braterskie. ■

20 czerwca br. w naszej wspólnocie odbyła się wizytacja wraz z kapitułą wyborczą. W tej intencji o godz. 10 odprawiono Mszę św., którą sprawowali ksiądz proboszcz Dariusz Gembala i asystent Regionu Rybnickiego o Dorian Plas OFM z Rybnika-Zamysłowa. Później w salce przykościelnej przełożona wspólnoty s. Alicja Piecha przywitała wszystkich przybyłych – gości i uczestników kapituły. Rozpoczęto pieśnią do Ducha Świętego. Ojciec Dorian odmówił modlitwę z Rytuału i wygłosił krótką konferencję, aby wspólnota FZŚ dalej w duchu franciszkańskim starała się realizować rady ewangeliczne za przykładem św. Franciszka.

Najpierw odbyła się wizytacja. Od czytane zostały sprawozdania z działalności rady z ostatniej kadencji i finan-

WIZYTACJA PASTERSKO-BRATERSKA I KAPITUŁA WYBORCZA W STANOWICACH

sowe. Sprawdzono kronikę wspólnoty prowadzoną od 50 lat. Od początku kronikę prowadziła s. Helena Jonderko, natomiast od 2017 roku s. Teresa Kieś. Następnie przystąpiono do kapituły wyborczej. Skład komisji: przewodnicząca s. Cecylia Chmielińska, sekretarz – o. Dorian Plas, skrutator – br. Izidor Chmieliński. W wyniku głosowania wybrano nową radę wspólnoty w składzie: przełożona – s. Adelajda Tumuka, zastępca przełożonej – s. Anna Sobczak, sekretarz – br. Eugeniusz Stolarz, skarbnik – s. A. Tumuka, mistrz formacji – ks. proboszcz Dariusz Gembala, kronikarz i doradca – s. Teresa Kieś.

Przełożona Regionu Rybnickiego s. Cecylia Chmielińska zatwierdziła wybory. Nowa rada złożyła przyrzeczenie oraz podziękowała ustępującej radzie, s. Alicji Piecha, s. Eugenii Frank, której wręczono kwiaty z życzeniami. Przełożona regionalna także złożyła podziękowania ustępującej radzie. Nowo wybranej życzyła owocnej i ofiarnej pracy dla dobra FZŚ. Spotkanie wizytacyjno-wyborcze zakończono modlitwą i błogosławieństwem, którego udzielili o. Dorian i ks. Gembala.

s. Adelajda

SPOTKANIA REGIONU LUBLINIECKO-TARNOGÓRSKIEGO W OKRESIE PANDEMII KORONAWIRUSA

Spotkania rady od czerwca br. odbyły się cztery razy, w tym trzy ze wspólnotami miejscowymi. Pierwsze z zebrań grupowych, po długim okresie zakazu, odbyło się 17 czerwca, w odpust patrona domu zakonnego – św. Brata Alberta. Potem 9 września z okazji wspomnienia polskiej patronki FZŚ bł. Anieli Salawy oraz 3 października z okazji nabożeństwa Transitus.

Dekretem biskupa diecezji gliwickiej od 15 marca 2020 roku odwołane zostały zgromadzenia wiernych i dokonano wielu obostrzeń w związku z pandemią COVID-19. W tym czasie franciszkanie świeccy wykorzystywali wszelkie dostępne możliwości kontaktów. Doceniono możliwości, jakie dają telefonia i internet. Nie zaniechano odwiedzania chorych i starszych, którym pomagano w zaspokajaniu potrzeb bytowych oraz psychologicznych i społecznych.

Ten czas w naszym regionie wykorzystano na modernizację domu zakonnego, głównie kaplicy i refektarza, a także pomieszczeń mieszkalnych dla ojców. Uzyskaliśmy nowe tabernakulum, wykonano podwyższenie pod ołtarzem, w prezbiterium umieszczono nowe obrazy z ramami: Niepokalanego Serca NMP oraz Serca Pana Jezusa, odmalowano kaplicę. Nasze wspólnoty dokonały dobrowolnych ofiar na remonty, a s. Teresa

Witek zasponsorowała karnisze. W czasie obowiązujących obostrzeń sanitarnych nasz region uczestniczył poprzez internet w Mszach św. odprawianych w Sadowie (6.03–18.04; 19.05–13.06), którym przewodniczył asystent regionalny o. Boguchwał przy udziale księdza proboszcza. Homilie głosił o. Boguchwał. 1 czerwca byliśmy obecni na obchodach kalwaryjskich na Górze Świętej Anny, a 5 czerwca na czuwaniu pierwszopiątkowym w bazylice mniejszej NMP Lubeckiej. Uczestniczyliśmy też w XXVII Ogólnopolskiej Pielgrzymce FZŚ na Jasną Górę.

17 czerwca na odpust św. Brata Alberta, patrona domu zakonnego, przybyło sporo braci i sióstr. Po Mszy św. i nabożeństwie udaliśmy się na poczęstunek do dwupokojowego refektarza. Wówczas zrodził się pomysł przeprowadzenia remontu i modernizacji refektarza przez połączenie pokoi w jeden lokal, większy i bardziej funkcjonalny. Przystąpiono do tego z zapalem i zaangażowaniem ojców rezydentów oraz braci i sióstr. Bracia remontowali, a siostry porządkowały. Wypada wyróżnić osoby udzielające się w pracach i tak: br. Jan Sosin ze wspólnoty w Miasteczku Śl. wykonał gipsowanie, białkowanie i prace malarskie, remontowali bracia Marian Kandzia, Andrzej Piskorski, Piotr Helisz i Marian Ja-

nos, porządkowały siostry ze wspólnoty w Lublińcu oraz z Sadowa Teresa Kandzia i Teresa Kapica, a także inni okazjonalnie. Brat Marian Kandzia zajął się sprawą upiększenia obrazów w prezbiterium.

Wznowiono przystępowanie do postulatu, nowicjatu oraz profesji wieczystej. 9 września rada zajmowała się aktualizacją spotkań, proponowano nowe terminy wizytacji i kapituł we wspólnotach miejscowych, które w obecnej sytuacji mogą odbyć się w tym samym dniu. Przeprowadzono instruktaż dotyczący przygotowania dokumentacji na kapituły. Kapituła Regionu, która miała odbyć się w kwietniu, została przełożona na październik. Kolejne spotkanie Rady i wspólnot odbyło się 3 października. Podczas nabożeństwa Transitus za wstawiennictwem św. Franciszka modlono się w sprawie kapituły. W trakcie rekolekcji w Pawełkach (9–11 października) miała się odbyć także kapituła i wizytacja regionu, lecz pojawiły się problemy. Ostatecznie byliśmy zmuszeni odbyć nadzwyczajne posiedzenie Rady na dwa dni przed kapitułą i odwołać ją, jak również rekolekcje ze względu na ponowne zagrożenie koronawirusem. Z żalem powiadomiliśmy Radę Narodową, delegatów oraz sponsorów.

br. Marian Garczorz

W dniach 28–30 sierpnia 2020 roku po raz kolejny odbyły się rekolekcje z postem w Będzinie-Grodźcu na wzgórzu św. Doroty, przy kościele pod wezwaniem tej świętej. Odbywają się one nietypowo, bowiem pod namiotami. Przyjeżdżając na te właśnie rekolekcje, chcemy zbliżyć się do czasów naszego założyciela, jego prostoty i pokory, spróbować choć trochę poczuć się tak jak św. Franciszek. Bliskość przyrody i piękno wzgórza św. Doroty jest do tego idealnym miejscem, a sam kościółek jest trochę podobny kościółka Porcjunkuli w Asyżu. Cały czas towarzyszył nam o. Zbigniew Kołodziejczyk OFM Cap, który podejmował tematy o pokorze, profesji, przebaczeniu, rozpoznawaniu prawdy, łączeniu starego i nowego, zmianie myślenia i zmianie pokoleniowej. Rozważaliśmy Pismo Święte i modliliśmy się. Nie zabrakło też wieczornego ogniska ze śpiewami i zabawami. Te rekolekcje na wzgórzu św. Doroty w Będzinie co roku są inne, ale zawsze niezapomniane.

s. Urszula

SIOSTRA JOANNA MAREKWICA-PIEŁKA SKOŃCZYŁA 100 LAT!

30 maja 2020 roku odprawiona została Msza św. z okazji jej 100. rocznicy urodzin (28 maja) i 20-lecia profesji we FZŚ, którą sprawowali: o. Antoni T. Rojek OFM, ks. Jerzy Mrukwa i ks. Grzegorz Strządała. Na koniec uroczystej Mszy św. uczczono relikwie św. Franciszka, a po niej wszyscy obecni złożyli solenizantce serdeczne życzenia.

Joanna Marekwica-Piełka, mieszkająca w Istebnej, urodziła się w 1920 r. w wielodzietnej rodzinie Jerzego i Zuzanny Marekwiców w Istebnej. Jak na ówczesne czasy już w okresie szkolnym wykazywała się zdolnościami i ambicją, i zdobyła upragniony zawód pielęgniarki. Pomógł jej on w niesieniu pomocy i służeniu drugiemu człowiekowi. Swoją służbę pielęgniarki wykonywała z największym poświęceniem. Niezależnie od pogody i pory roku docierała pieszo do wszystkich chorych, którzy wzywali pomocy. Przez całe swoje zawodowe życie brała czynny udział w społecznych pracach koła Polskiego Czerwonego Krzyża.

Nasza siostra w swoim życiu pragnęła i nadal pragnie zachowywać Ewangelię Jezusa Chrystusa i według niej żyć. Jej życie to nieustanna modlitwa, wypełnione jest miłością do Boga i człowieka. Eucharystia jest dla niej źródłem Miłości, która daje jej siłę. Nasza Jubilatka zadziwia nas swoją pokorą, gorliwością oraz miłością do Boga i drugiego człowieka. Jest dla nas wzorem pobożności, pokory, pokoju oraz dobroci franciszkańskiej. Siostra Joanna nieustannie ma w pamięci słowa św. Franciszka: „Żyć Ewangelią, a będziecie mieli w niebie Skarb, którym jest Pan Bóg”.

s. Jadwiga Kubica, przełożona wspólnoty

Siostrze Emie Janiszewskiej
ze wspólnoty św. Katarzyny
w Woźnikach
z okazji **90. rocznicy urodzin**,
opieki Bożej Opatrzności
i św. Franciszka
oraz dużo łask od Matki Bożej
na dalsze lata życia

składają siostry ze wspólnoty
św. Franciszka

DNI SKUPIENIA

U MB PIEKARSKIEJ

W sobotę 4 lipca 2020 roku, w wigilię odpustu Nawiedzenia NMP, przeżyaliśmy dzień skupienia. Rozpoczął się on Mszą św. o 11.00, którą celebrowali asystent regionalny o. Maksymilian Brylowski OFM oraz opiekun miejscowej wspólnoty ks. Tomasz Nowak. W Eucharystii uczestniczyli wspólnota FZŚ przy bazylisce piekarskiej oraz goście z Chorzowa, Radzionkowa, Siemianowic Śląskich, jak również parafianie. Homilię wygłosił o. Maksymilian, nawiązując do programu duszpasterskiego poświęconego Eucharystii, która daje życie i jest uczcą, na którą wszyscy jesteśmy zaproszeni. Najświętsza Ofiara jest jedną, jedyną, najświętszą i najdoskonalszą ofiarą Jezusa Chrystusa oraz zebraniem wspólnoty,

poprzez którą chrześcijanin jednoczy się z Chrystusem oraz braćmi, którzy wraz z nim w jednym Chlebie i Krwi mają uczestnictwo. Dla św. Franciszka Eucharystia była siłą i pociechą, umacniającą wspólnotę braci z Jezusem. Po homilii s. Aleksandra Szudy złożyła przyrzeczenie profesji czasowej na jeden rok.

Po Mszy św. odmówiliśmy Różaniec, rozważając tajemnice radosne, następnie odmówiliśmy modlitwę Anioł Pański, a o. Maksymilian udzielił nam błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem. Po nim nastąpiło przyjęcie do nowicjatu s. Barbary Lukaszczuk. Z powodu pandemii koronawirusa po zakończonym nabożeństwie rozeszliśmy się do domów.

s. Irena

W TYCHACH

Już do tradycji należy, że 11 sierpnia wspólnoty okręgu tyskiego spotykają się w święto św. Klary w parafii św. Franciszka i św. Klary. Spotkanie modlitewne rozpoczęło jutrznią, a o 9.00 odprawiono uroczystą Mszę św. w intencjach FZŚ, s. Urszuli, z okazji urodzin, i s. Julii, z oka-

zji rocznicy profesji. Eucharystii przewodniczył o. Emil Paclawski OFM, proboszcz, a koncelebrowali o. Maciej Kucz OFM i o. Stanisław Grzskowiak OFM. Ojciec Emil powiedział, że „kiedy Kościół wspomina w liturgii św. Klarę z Asyżu, to przypomina nam, żyjącym w trudnym czasie, o zaufaniu Panu Bogu i Jego opatrności. Święta Klara nie tylko uczy nas osobistego spotkania z Bogiem podczas adoracji czy kompletacji, ale również zaufania w momentach niepokoju i troski o przyszłość”. Po homilii s. Julia Niemiec, przełożona Regionu odnowiła swoją profesję – przyrzeczenie złożone w święto św. Klary 20 lat temu.

Po Mszy św. udano się do salki św. Antoniego na spotkanie braterskie. Na początku o. Emil, asystent okręgu ty-

skiego, serdecznie przywitał wszystkich przybyłych tercjarzy. Siostra Magdalena Hadryś, przełożona wspólnoty miejscowej, podkreśliła rys kobiecy w życiu franciszkanina świeckiego dzięki żywej obecności św. Klary i zachęciła do refleksji o św. Klarze. Następnie obecni dzielili się doświadczeniem obecności św. Klary w swoim życiu franciszkańskim.

Było to pierwsze spotkanie okręgu tyskiego po obostrzeniach związanych z koronawirusem. Wszyscy docenili, że mogli się znowu razem spotkać. Dzielono się również doświadczeniem zatrzymania się w domu na czas pandemii. Na zakończenie ojciec udzielił zgromadzonym błogosławieństwa.

s. J.

W KOSTUCHNIE

W sobotę 19 września br. o godz. 10 wspólnoty franciszkańskie z Regionu Katowickiego spotkały się w kościele parafialnym pw. Trójcy Świętej.

Zgromadzeni wraz z przełożoną regionu s. Julią Niemiec, asystentem duchowym o. Fryderykiem Grześkiem OFM zostali, jak zwykle, gorąco przywitani przez księdza proboszcza Stanisława Resia i zaproszeni do domu parafialnego na agapę. Siostra Julia podziękowała bardzo serdecz-

nie za gościnność proboszcza i parafii w Kostuchnie, gdzie od 20 lat siostry i bracia przyjeżdżają na dni skupienia i gdzie od wielu lat organizowane są też szkolenia formacyjne, gdzie wszyscy są zawsze serdecznie witani i gdzie czują się jak w domu.

Czas modlitwy rozpoczęto od śpiewania Godzinek ku czci św. Franciszka. Mszy św. przewodniczył o. Fryderyk, który również wygłosił homilię. Zachęcał do trwania w powołaniu franciszkańskim, do studio-

wania Reguły jako dokumentu Kościoła. Po Mszy św. adorowano Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie i odmówiono Różaniec, którego rozważania przygotowała wspólnota. Modlono się również w intencji zmarłej Ewy Karkusiewicz, siostry naszego asystenta, o Maksymiliana, łącząc się w ten sposób z parafią w Sierakow-

cach na Kaszubach, gdzie odbywał się pogrzeb.

Wspólnota w Kostuchnie przygotowała dla przybyłych poczęstunek. Podczas spotkania świętowano 25. rocznicę profesji s. Małgorzaty i kolejne urodziny br. Edwarda Norasa.

s. Julia

W IMIELINIE

W parafii Matki Bożej Szkaplerznej w Imielinie 26 września 2020 roku odbył się dzień skupienia okręgu pszczyńskiego. Rozpoczął się tradycyjnie Mszą św. o 10.00, którą sprawował oraz homilię wygłosił br. Zbigniew Kołodziejczyk OFM Cap. Podczas Eucharystii profesję czasową złożyła s. Danuta Matiunko, a profesję wieczystą złożyli s. Irena Lodek oraz br. Marek Krawczyk. Ponadto w uroczystości uczestniczyli: s. Julia Niemiec, s. Katarzyna Tokarz, ks. proboszcz Eugeniusz Mura, opiekun wspólnoty ks. Mariusz Staś oraz członkowie wspólnot FZŚ okręgu pszczyńskiego.

„Weźcie wy sobie dobrze do serca te słowa: Syn Człowieczy będzie wydany w ręce ludzi” (Łk 9,44) – to słowa Jezusa Chrystusa, które wybrzmiały w tym dniu w Ewangelii i nad którymi w sposób szczególny pochylił się br. Zbigniew w wygłoszonej homilii. Podkreślił, że słowa te padły, kiedy uczniowie nie mogli wypędzić złego ducha. Jeszcze chwilę wcześniej miało miejsce Przemienienie na górze Tabor; a teraz? Nie mogą pomóc synowi pewnego człowieka, którym miota zły duch. Nastąpiły dni zniechęcenia i rozczarowanie. Dopadły także ich, chociaż byli tak blisko Pana. Wtedy Jezus rzekł; „O plemię niewierne i przewrotne! Dokąd jeszcze będę wśród was i będę was znosił?” (Łk 9,41). Jakże często my doświadczamy zniechęcenia, choć przecież wierzymy. Trzeba nam zawsze wtedy oddawać wszystko Panu i przygotować się na heroizm. Jak bardzo ważne są dzisiaj te słowa, które kieruje do nas Pan. Czy możemy się zniechęcać? W obliczu nużącej codzienności i wszechobecnego strachu, pandemii i niepewnego jutra? Przecież Jezus nas ostrzega i mówi, na czym opiera się nasza wiara – to krzyż, którego nie wolno nam odkładać ani

pomniejszać, ale trzeba nam wierzyć i iść za Mistrzem i zawsze wszystko oddawać Jemu, każde zniechęcenie, strach, ból i cierpienie. Jak podkreśla br. Zbigniew, to także odcytujemy w pierwszym czytaniu z dnia (Koh 11,9–12,8). Trzeba oddać wszelkie zniechęcenie i ciemność, radować się młodością, bo niebawem zawita starość. „Więc usuń przygnębienie ze swego serca i oddal ból od twego ciała, bo młodość jak zorza poranna szybko przemija” (Koh 11,10).

Po skończonej Eucharystii miała miejsce półgodzinna adoracja Najświętszego Sakramentu. Później wszyscy bracia i siostry udali się na poczęstunek do Oratorium.

Za ten wspólnie spędzony i owocny czas chwala Panu!

s. Danuta

ODESZLI DO DOMU OJCA

Z FZŚ PRZY PARAFIACH:

Dobrego Pasterza w Istebnej

- s. Anna Gazurek, lat 86, we FZŚ 34 lata
- br. Antoni Michałek, lat 93, we FZŚ 27 lat

św. Mikołaja w Pierścicu

- s. Anna Smolorz, lat 92, we FZŚ 54 lata

św. Jacka w Stanowicach

- s. Teresa Majorczyk, lat 90, we FZŚ 50 lat

NSPJ w Jastrzębiu-Zdroju

- s. Cecylia Lusztyk, lat 88, we FZŚ 37 lat

MB Częstochowskiej w Katowicach-Podlesiu

- s. Róża Składny, lat 105, we FZŚ 49 lat
- s. Hildegarda Bielas, lat 91, we FZŚ 49 lat

św. Wojciecha w Bytomiu

- s. Eryka Beck, lat 79, we FZŚ 39 lat

Świętych Cyryla i Metodego w Knurowie

- s. Helena Godula, lat 101, we FZŚ 50 lat
- s. Cecylia Gajda, lat 83, we FZŚ 29 lat

św. Wawrzyńca w Kochanowicach

- s. Teresa Grus, lat 90, we FZŚ 28 lat

MB Szkaplerznej w Imielinie

- s. Maria Kracla, lat 85, we FZŚ 46 lat

*Wieczny odpoczynek
racz im dać Panie...*

Ze wspólnoty FZŚ przy parafii św. Wojciecha w Bytomiu 22 lipca 2020 roku odeszła do Pana w wieku 79 lat **s. Eryka Beck-Wójcik**. Postulat rozpoczęła w 1981 roku, nowicjat w 1982, a profesję wieczystą złożyła w 1987 roku.

Siostra Eryka pełniła we wspólnocie różne funkcje – mistrza formacji, skarbnika, jak również przez jedną kadencję była przełożoną. Małżonek s. Eryki – Józef należał do FZŚ, a także ich syn Piotr, który został bratem mniejszym – o. Hadrian i należy do Prowincji Wniebowzięcia NMP. Po śmierci pierwszego męża Józefa s. Eryka wyszła za mąż po raz drugi za naszego współbrata Gerarda Wójcika.

Pogrzeb s. Eryki odbył się 25 lipca 2020 roku w kościele św. Józefa w Chorzowie i spoczęła na cmentarzu parafialnym.

br. Hubert Jeleń, przełożony

W wieku 86 lat odeszła do Pana **s. Anna Gazurek**, która przez 34 lata należała do FZŚ przy parafii Dobrego Pasterza w Istebnej. Żyła zgodnie z zasadami Ewangelii, naśladując św. Franciszka z Asyżu. Cechowały ją niesamowita pilność, obowiązkowość i sumienność. Kochała Boga i ludzi. Z pokorą i wielką wiarą przeżyła śmierć męża i syna, była wspaniałą żoną, matką i babcią. Była zawsze otwarta i serdeczna, przykładna w życiu rodzinnym, parafialnym i oddana całkowicie naszej wspólnocie. Z wielką gorliwością i miłością przez wiele lat pełniła funkcję przełożonej wspólnoty. Była dla nas wzorem pobożności, pokory, pokoju i dobroci franciszkańskiej. Należała do Żywego Różańca oraz Apostolstwa Dobrej Śmierci. W pierwsze piątki prowadziła Różaniec ekspiacyjny za uzależnionych i Różaniec wynagradzający w pierwszą sobotę miesiąca. Jej życie było wypełnione miłością do Boga i człowieka oraz wytrwałą modlitwą, której szczytem była codzienna Eucharystia. To z niej czerpała siłę i pomoc samego Pana do tak aktywnego życia, w którym pokój i dobro zawsze rozsiewała wokół siebie. Kilka lat spędziła w łóżku, cierpiała w cichości, ale w jej sercu były miłość i wiara. Przy odwiedzinach była zawsze uśmiechnięta, interesowała się życiem wspólnoty i zapewniała nas o swojej modlitwie.

Zmarła 1 czerwca 2020 roku, w święto Najświętszej Maryi Matki Kościoła, a jej pogrzeb odbył się 20 czerwca 2020 roku, w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa. Msza św. pogrzebowa została odprawiona w kościele pw. Dobrego Pasterza w Istebnej, którą sprawowali ks. proboszcz Tadeusz Pietrzyk, ks. wikary Grzegorz Strządała, o. Antoni T. Rojek OFM i ks. Marcin Bytomski, który podczas wygłoszonej homilii nazwał s. Annę „Matką duchową”. Kochana Siostrzo, dziękujemy Ci za piękne świadectwo życia. Pozostaniesz w naszej pamięci i modlitwie.

s. Jadwiga Kubica, przełożona

NIEZWYKŁY CZŁOWIEK – BRAT ANTONI MICHAŁEK

Całe swoje życie poświęcił drugiemu człowiekowi, a szczególnie chorym dzieciom. Ofiarował swoje życie Bogu i Matce Najświętszej.

Niezwykłość brata Antoniego tkwiła w jego pokorze, ponadto umiłował ubóstwo dla Jezusa Chrystusa. Żył według Ewangelii, naśladując św. Franciszka z Asyżu. Chrystus, dar miłości Ojca, był jego drogą. Nasz brat prawdziwie żył Ewangelią. Jego szczególne zainteresowania i powołanie do służby bliźniemu stały się przyczyną, dla której już w latach 1956–1959 podjął pracę wychowawcy w Domu Dziecka w Kończycach Wielkich na Śląsku Cieszyńskim, a także pielęgniarza w szpitalu w Bielsku-Białej. Pracował także na wydziale pedagogiki i psychologii w Lublinie jako wykładowca. Najbardziej jednak pragnął poświęcać czas chorym dzieciom.

W 1992 roku założył Fundację im. Ojca Pio z siedzibą w Istebnej, w celu budowy domu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych umysłowo. W tym

celu prowadził zbiórkę środków, w większości pozyskanych od osób prywatnych, oraz przeznaczył pod zamierzoną budowę znaczną część posiadanej przez siebie nieruchomości w Istebnej na Andziółowce. W 1996 roku rozpoczął tam budowę domu, która została zakończona i oddana w ręce Caritas Kościoła.

Brat Antoni został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi – przyznany mu przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego – za pracę, szczególnie na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych umysłowo.

Tak wielki, a zarazem tak pokorny człowiek żył wśród nas. Z wielką miłością i pokorą spoglądał na drugiego człowieka, w którym dostrzegał odbicie Boga Żywego. Pełnił funkcję nadzwyczajnego szafarza Komunii św., a jego życie było nieustanną modlitwą. Przez wiele lat zmagał się z ciężkimi chorobami, nigdy jednak nie skarżył się na swoje cierpienie, znosząc je w spokoju ducha i całkowitym zdaniu się na wolę Bożą. W swoim cierpieniu jednoczył się

z cierpieniem Chrystusa i ofiarowywał go Bogu w różnych intencjach.

Członkiem wspólnoty FZŚ przy parafii Dobrego Pasterza w Istebnej był przez 27 lat. Wierny swojemu powołaniu otaczał Kościół nieustanną modlitwą. Realizował w życiu franciszkańskie „Pokój i Dobro”, a jego częstym powiedzeniem było: „Raduj się”.

Do domu Ojca odszedł 3 czerwca 2020 roku w wieku 93 lat. Ceremonia pogrzebowa odbyła się 6 czerwca 2020 roku, w pierwszą sobotę miesiąca. Uroczystościom pogrzebowym przewodniczył opiekun FZŚ o. Antoni T. Rojek OFM, obecni byli również ks. proboszcz Tadeusz Pietrzyk, ks. Grzegorz Strządała, ks. Jerzy Mrukwa i dwóch kapłanów z Caritas z Bielska Białej.

Jesteśmy pewni, że św. Franciszek, któremu był wierny, przywitał go z radością i zaprowadził przed tron Najwyższego. Drogi Bracie, dziękujemy Ci za Twoje piękne życie.

s. Jadwiga Kubica, przełożona

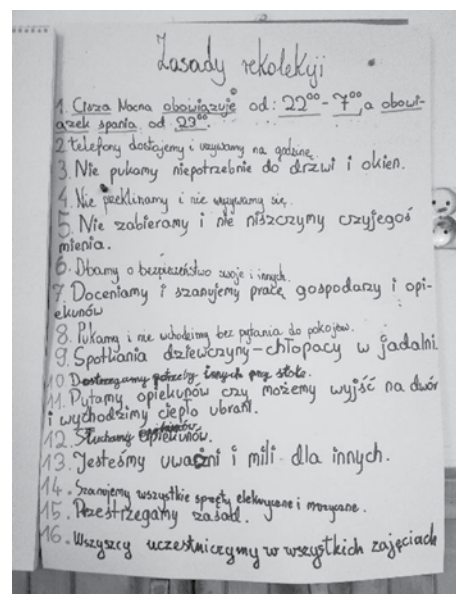
GOŚCINNA ISTEbNA-POŁOM

REKOLEKCJE ZIMOWE

Odbывały się od 19 do 26 stycznia. Skorzystało z nich ok. 20 dzieci z: Katowic-Podlesia, Rudy Śląskiej, Bierunia, Dębna, Bytomia oraz jedno z Istebnej. W pierwszy dzień przyjazdu, jak i ostatni dzień odjazdu wspólne były Msza św. i obiad z rodzicami. Rekolekcje prowadził o. Zbigniew Kołodziejczyk OFM Cap, a moderatorami były siostry Leokadia i Ania Migała. Towarzyszył nam także br. Artur Aliszewski OFM Cap. Przez całe rekolekcje muzyczną oprawą zajęły się Ania Mrozek (gitara) i nasza rycerka Marta (skrzypce).

Na samym początku ułożyliśmy wraz z dziećmi „kontrakt”, który miał obowiązywać wszystkich. Podpisały się pod nim wszystkie dzieci i moderatorzy. Każdego dnia sprawowana była Eucharystia z homilią. Była też tak zwana burza mózgów i wynikię z niej propozycje, jak dzieci chciałyby spędzić te wspólne dni. Pomysłów było wiele i prawie wszystkie zostały zrealizowane, mianowicie: spacery krótkie i długie, zjazdy na górcę, które cieszyły wszystkich, Bibliodrama i Franciszkodrama, seans filmowy (o MB

z Gwadalupę), wieczory talentów, zajęcia z patyczkami, malowanie obrazów, cichy przyjaciel, przygotowanie deserów gofrowych, tańce, śpiewy, zabawy na śniegu, lepienie bałwanków i zwierząt, zabawy w chowanego, grill. Nie zabrakło też kuligu – aż 3 zaprzęgi konne; było wesoło ze śpiewem na ustach. Superjedzenie przygotowywali gospodarze: Mariola i Władysław Procnierowie. Niektórzy przyjechali do ich gościnnego domu kilka dni wcześniej i zostali dłużej. Gospodarze zapraszają! Adres: Agroturystyka „Połom” 801, tel. 517 443 141. Wszystkich cieszył zimowy klimat, duża ilość śniegu, którego brakowało w całym kraju. W ostatnich trzech dniach zawitała do nas Julka ze swoją gitarą i okulele. Odwiedzili nas: Gosia z trójką dzieci – uczestnicy letnich rekolekcji dla rodzin, cztery dziewczyny wraz z s. Anią Górą z Koszarawy oraz przełożona FZS z Istebnej s. Jadwiga Kubica z dziewczynami. Mieliśmy sposobność zapoznania się ze sobą, wspólnego spaceru, zjazdów z górci, wspólnego posiłku oraz zajęć w ośrodku. Być może będą nowi rycerze?

LETNIE REKOLEKCJE RODZINNE (4-12 LIPCA)

W rekolekcjach rodzinnych wzięło udział 30 osób, tj. 9 rodzin, w tym 15 dzieci, z Dąbrowy Górniczej, Katowic, Bytomia, Sosnowca. Każda rodzina zajmowała oddzielny pokój. Były codzienna Msza św. z kazaniem o. Zbigniewa Kołodziejczyka OFM Cap, dialog i dzielenie się sprawami rodzin, świadectwa powołań. Rodzice prowadzili wspólną modlitwę poranną i wieczorną, Koronkę do Miłosierdzia Bożego, Różaniec, adorację Najświętszego Sakramentu, Drogę Krzyżową. Mieliśmy wspólne spaceru, ognisko, rożno, zabawy, tor przeszkód do pokonania, kąpiel w basenie i stawie pod nadzorem rodziców. Rodzinnie odwiedziliśmy park linowy, gdzie rodzice i dzieci znaleźli radość ze wspinaczki i zjazdów. Dzieci cieszyły się z jazdy na kucykach, a dorośli na koniach. Trzema wozami konnymi przemierzaliśmy przepiękne leśne drożki Istebnej. Odwiedziliśmy Kurną chatę, gdzie posłucha-

liśmy góralskich opowieści o życiu, obyczajach i zwyczajach panujących w rodzinie pokolenia dziadków. Zapoznaliśmy się z brzmieniem wielu instrumentów góralskich, od piszczałek do trąbity. Odbyła się też wieczorna wyprawa na górę Ochodzita.

Szczególnym dniem był piątek, ponieważ dzieci poprowadziły Drogę Krzyżową. Jej przebieg zainspirował Jacek. Kolejne stacje podejmowały różne osoby. Była godzina 15 i upał, a dzieci wzięły w dłonie kamienie i krzyże. Było to wielkie przeżycie, gdy trzeba było klękać w skwarze na ostrym żwirku.

Dla wielu decyzja o wyjeździe była podjęta w ostatniej chwili. Nikt nie żałował tej decyzji. Dziękujemy gospodarzom Marioli i Władkowi Procterom i całej ich rodzinie za zaangażowanie w nasz pobyt w tym miejscu. Okazali nam serdeczność i miłość, której warto się od nich uczyć.

REKOLEKCJE RF (30 LIPCA – 9 SIERPNI)

Wybranych 12 osób, które zdobyły najwięcej punktów w ciągu roku, przyjechało 3 dni wcześniej. Są to rycerze bardzo aktywni i lubiani. W pierwszych dniach ustaliliśmy zasady, podział grup oraz dyżurów na rekolekcjach. Rekolekcje prowadził o. Zbigniew przy współpracy z siostrami animatorkami: Leokadią Puto, Anią Migałą, Karoliną Dobrzańską (skrzypce), Julką Błaszczyk (gitarą). Byli z nami i pomagali nam rodzice Ania i Artur, s. Elżbieta Strzempa oraz br. Franciszek Żur OFM Cap. W rekolekcjach uczestniczyło 30 osób, w tym 20 dzieci z: Katowic-Podlesia, Rudy Śląskiej, Gliwic, Bytomia, Istebnej, Bierunia. Rycerze codziennie uczestniczyli w Eucharystii z homilią o. Zbigniewa. Wszyscy otrzymali Pismo Święte Nowego Testamentu. W „namiotach” (grupach) rozważaliśmy słowo Boże (Ewangelia św. Marka) i dzieliliśmy się tym słowem. Jak zwykle było dużo propozycji spędzenia tego czasu, które zrealizowaliśmy: park linowy (dziękujemy Radzie Narodowej FZŚ za sponsoring), jazda na konikach na Kuba-

lonce oraz przejazd wozami po Istebnej. Spaceruje z zajadaniem jagód, malin, poziomek, a nocne z obserwacją gwiazdowego nieba. Codziennie Koronka do Miłosierdzia Bożego, Różaniec przy kapliczkach, wieczorna Droga Krzyżowa, wspólne przygotowanie deseru, oglądanie dwóch filmów („Marcelino chleb i wino”; „Joshua”). Część grupy udała się na Baranią Górę. Były też śpiewy, tańce, gry terenowe i planszowe, karty, codzienna kąpiel w basenie lub stawie, jazda na quadzie, pomoc przy składaniu siana, przyprowadzanie owieczek z pola do zagrody. Nie było nudy. Telefony do rodziców na godzinkę po obiedzie (nie zawsze wykorzystane). Gospodarze zadbali o nasze żołądki, przygotowując bardzo smaczne posiłki: śniadania, obiady i kolacje, lody i codziennie owoce. Dzieci

podczas turnusu kolejno brały udział na przemian w czterech dyżurach: I grupa – porządkowanie jadalni i nakrywanie do stołu, II grupa – sprzątanie odkurzaczem klatki schodowej i korytarzy, III grupa – przygotowanie i uporządkowanie kaplicy, IV grupa – prowadzenie codziennych modlitw rannych i wieczornych, oprawa Mszy Świętej. Część chętnych dzieci korzystała z porannej gimnastyki o godz. 6.30 prowadzonej przez s. Anię.

2 sierpnia przeżywaliśmy święto MB Anielskiej. Dzieci w grupach czytały o odpuście Porcjunkuli i św. Franciszku, a na koniec dzieliły się najciekawszymi odkryciami z drugimi. Oglądaliśmy film o Asyżu i Porcjunkuli. Dzieci zapragnęły pojechać w to miejsce na rekolekcje. Były też wieczory talentów. Adam przedstawił zrobioną przez siebie stronkę internetową dla rycerskiej młodzieży. Był też pokaz filmików zrobionych przez rycerzy z Podlesia, które wywołały wiele radości. Dla prowadzących i chętnych była wspólna modlitwa brewiarzowa: jutrznia i nieszpory śpiewane.

TERMINY REKOLEKCJI DLA RYCERZY ŚW. FRANCISZKA W ROKU 2021

7–14 lutego – zimowe
3–11 lipca – dla rodzin z dziećmi
29 lipca–8 sierpnia – letnie

**REKOLECJE NA WZGÓRZU ŚW. DOROTY
W BĘDZINIE-GRODŹCU (s. 25)**

**NOWO WYBRANA RADA WSPÓLNOTY FZŚ
PRZY PARAFII ŚW. FRANCISZKA
I ŚW. KLARY W TYCHACH, 16.07.2020**

**NA DRÓŻKACH RÓŻAŃCOWYCH W ŚWIĘTO
MB ANIELSKIEJ, PANEWNIKI 2.08.2020**

**POCZTY SZTANDAROWE PODCZAS UROCZYSTOŚCI ŚW. FRANCISZKA
W BAZYLICE PANEWNICKIEJ, 4.10.2020**

JUBILEUSZ 50-LECIA WSPÓLNOTY FZŚ W STANOWICACH (s. 22)

KAPITUŁA WYBORCZA WE WSPÓLNOTIE FZŚ W STANOWICACH (s. 24)

SPOTKANIE Z OKAZJI UROCZYSTOŚCI ŚW. FRANCISZKA W PANEWNIKACH (s. 20)

